

DIGITÁLNY JEDNOTNÝ TRH PRÍLEŽITOSŤ PRE SLOVENSKO

Obsah

1	Úvod	2
2	Vízia digitálneho jednotného trhu v Európskej únii	2
3	Digitálny jednotný trh je príležitosť pre Slovensko	4
3.1	Akú digitálnu ekonomiku potrebujeme.....	4
3.1.1	Občania a spotrebitelia žijú digitálne	5
3.1.2	Podnikatelia sú úspešní a dokážu využívať a vytvárať inovácie.....	5
3.1.3	Verejná správa je funkčná a moderná.....	6
3.2	Prioritné témy pre Slovensko	6
3.2.1	Budovanie dátového hospodárstva pre lepšie využívanie dát.....	8
3.2.2	Digitalizácia verejných služieb a cloud computing pre inkluzívnu informačnú spoločnosť (e-society)	13
3.2.3	Online platformy pre podporu kolaboratívnej ekonomiky a Smart Industry	16
3.2.4	Moderný autorský zákon pre rozvoj kreatívneho digitálneho priemyslu.....	20
3.2.5	Digitálne zručnosti pre modernú dobu	23
3.3	Prístup k európskym iniciatívam.....	25
3.3.1	PRVÝ PILIER: LEPŠÍ ONLINE PRÍSTUP PRE SPOTREBITEĽOV A PODNIKY V CELEJ EURÓPE	25
3.3.2	DRUHÝ PILIER: VYTVORENIE VHODNÝCH A ROVNAKÝCH PODMIENOK PRE MODERNÉ DIGITÁLNE SIETE A INOVAČNÉ SLUŽBY.....	29
3.3.3	TRETÍ PILIER: MAXIMALIZÁCIA RASTOVÉHO POTENCIÁLU NÁŠHO EURÓPSKEHO DIGITÁLNEHO HOSPODÁRSTVA.....	32
4	Koordinácia a implementácia.....	34
5	Digitálny jednotný trh ako téma slovenského predsedníctva v Rade.....	38
6	Záver	41

1 Úvod

V Európskej únii sa formuje digitálny jednotný trh, v rámci ktorého môžu jednotlivci a podniky bezproblémovo využívať elektronické služby a vykonávať činnosti online podľa pravidiel spravodlivej hospodárskej súťaže a s vysokou úrovňou ochrany spotrebiteľov bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť alebo miesto pobytu. Digitálny jednotný trh je odpoveďou na zaostávanie Európy v oblasti budovania globálnych digitálnych platforiem ako Google, Facebook a Amazon spôsobené predovšetkým neharmonizovaným regulačným prostredím členských štátov, ktoré nedostatočne podporuje inovatívne a disruptívne riešenia progresívnych podnikov. Ochrana osobných údajov a súkromia, ktorá v Európe predstavuje základné právo, sa už viac nevníma ako problém, ale ako konkurenčná výhoda.

V období štvrtej industriálnej revolúcie¹ sa mení fungovanie spoločnosti prostredníctvom nasadenia digitálnych technológií, ktoré čoskoro dokážu výrazne zlepšiť kvalitu nášho života – napríklad budú vedieť presnejšie diagnostikovať ochorenia ako lekári alebo vytvoriť inteligentnú tovareň, vďaka ktorej bude priemyselná výroba opäť cenovo dostupná aj v krajinách s vysokými nákladmi na ľudské zdroje. Naša spoločnosť sa ocitá na prahu ďalšej vlny inovácií a **jednou z reakcií na prichádzajúcu novú éru je práve táto stratégia – Digitálny jednotný trh ako príležitosť pre Slovensko.**

Jednotný trh vznikol v Európskej únii ako nástroj pre získanie dôvery v zjednotený kontinent a pre zabezpečenie ekonomického rastu, a to dôsledným presadzovaním štyroch slobôd: voľného pohybu osôb, tovarov, služieb a kapitálu, čím prináša výhody pre všetkých 500 miliónov obyvateľov Európskej únie. **Digitálna doba však pridáva potrebu novej piatej slobody, a tou je voľný pohyb dát.**

Pre realizáciu myšlienky digitálneho jednotného trhu nás čakajú ambiciózne legislatívne aj nelegislatívne kroky. Tento dokument stanovuje spôsob, ako sa Slovensko do tejto aktivity zapojí. Najprv v skratke vysvetľuje víziu digitálneho jednotného trhu v Európskej únii. V ďalšej časti popíše, kde sa Slovensko nachádza teraz a kam by sme mohli smerovať. Pomenuje prioritné témy: čo je pre nás najviac dôležité a kde dokážeme reálne prispieť. Vysvetlí tiež mechanizmy, ktorými budeme riadiť a koordinovať implementáciu digitálneho jednotného trhu tak, aby sme dosiahli úspech. Na záver v prílohe preberie jednotlivé iniciatívy digitálneho jednotného trhu a navrhne základný prístup Slovenska.

2 Vízia digitálneho jednotného trhu v EÚ

Cieľ dosiahnuť „**digitálny jednotný trh v EÚ**“ bol prezentovaný ako jedna z hlavných priorít nového kolégia Európskej komisie pod vedením J.C. Junckera. Kľúčovým dôvodom je potreba využitia obrovských ekonomických príležitostí vyplývajúcich zo začlenenia digitálnych technológií do všetkých sfér hospodárstva a z odstránenia bariér predovšetkým v elektronickom obchode. Európa má za cieľ dobudovaním digitálneho jednotného trhu („Digital Single Market“(DSM)) ukončiť pokrízovú hospodársku stagnáciu a dostať sa na úroveň moderných globálnych ekonomík, ktoré sú už dnes „digital by default“. **DSM je však potrebné vnímať aj širšie, a to ako nový axióm**

¹ „The Second Machine Age“, Erik Brynjolfsson and Andrew McAfee, <http://secondmachineage.com/>.

EÚ, ktorý legitimizuje on-line hospodárstvo ako nový plnohodnotný hospodársky sektor a dáta ako inovatívny zdroj rastu, ktorý svojim potenciálom prekonáva tradičné zdroje.

Uvedené potreby sú pretavené do viacerých stavebných blokov, ktoré Európska komisia konkretizovala vo svojom oznámení Stratégia pre digitálny jednotný trh v Európe² predloženom 6. mája 2015. Stratégia zahŕňa súbor 16 cielených iniciatív, ktoré má Európska komisia predložiť do konca roka 2016, a je postavená na troch pilieroch:

- **Lepší prístup spotrebiteľov a podnikov k online tovarom a službám v celej Európe** – rýchle odstránenie kľúčových rozdielov medzi online a off-line svetmi tak, aby zmizli prekážky cezhraničných online činností:
 - pravidlá cezhraničného elektronického obchodu sa nastavujú tak, aby im mohli spotrebiteľia a podniky dôverovať,
 - cezhraničné doručovanie zásielok bude cenovo dostupné a vysokokvalitné, vďaka opatreniam, ktoré zvýšia transparentnosť cien a zlepšia regulačný dohľad,
 - zabráni sa neopodstatnenému geografickému blokovaniu,
 - zlepši sa prístup k digitálnemu obsahu – a nastaví sa moderný, európsky rámec autorských práv,
 - zníži sa záťaž a odstránia sa prekážky týkajúce sa DPH pri predaji cez hranice.
- **Vytváranie priaznivých podmienok pre rozmach digitálnych sietí a služieb** –rozvoj vysokorychlostných, bezpečných a dôveryhodných infraštruktúr a služieb týkajúcich sa obsahu, podporený správnymi regulačnými podmienkami pre inovácie, investície, spravodlivú hospodársku súťaž s rovnakými podmienkami pre všetky podniky:
 - modernizujú sa pravidlá v oblasti telekomunikácií,
 - mediálny rámec sa nastaví podľa potrieb 21. storočia,
 - nastaví sa vhodné regulačné prostredie pre platformy, sprostredkovateľov a kolaboratívnu ekonomiku,
 - posilní sa dôvera a bezpečnosť v oblasti digitálnych služieb a pri spracovávaní osobných údajov.
- **Maximalizácia rastového potenciálu nášho európskeho digitálneho hospodárstva** – investície do infraštruktúry a technológií IKT, ako sú napríklad cloud computing a Big Data, výskum a inovácie na podporu priemyselnej konkurencieschopnosti, ako aj lepšie verejné služby, inklúzia a zručnosti:
 - podporí sa budovanie dátového hospodárstva,
 - posilní sa konkurencieschopnosť prostredníctvom interoperability a normalizácie,
 - vybuduje sa inkluzívna elektronická spoločnosť.

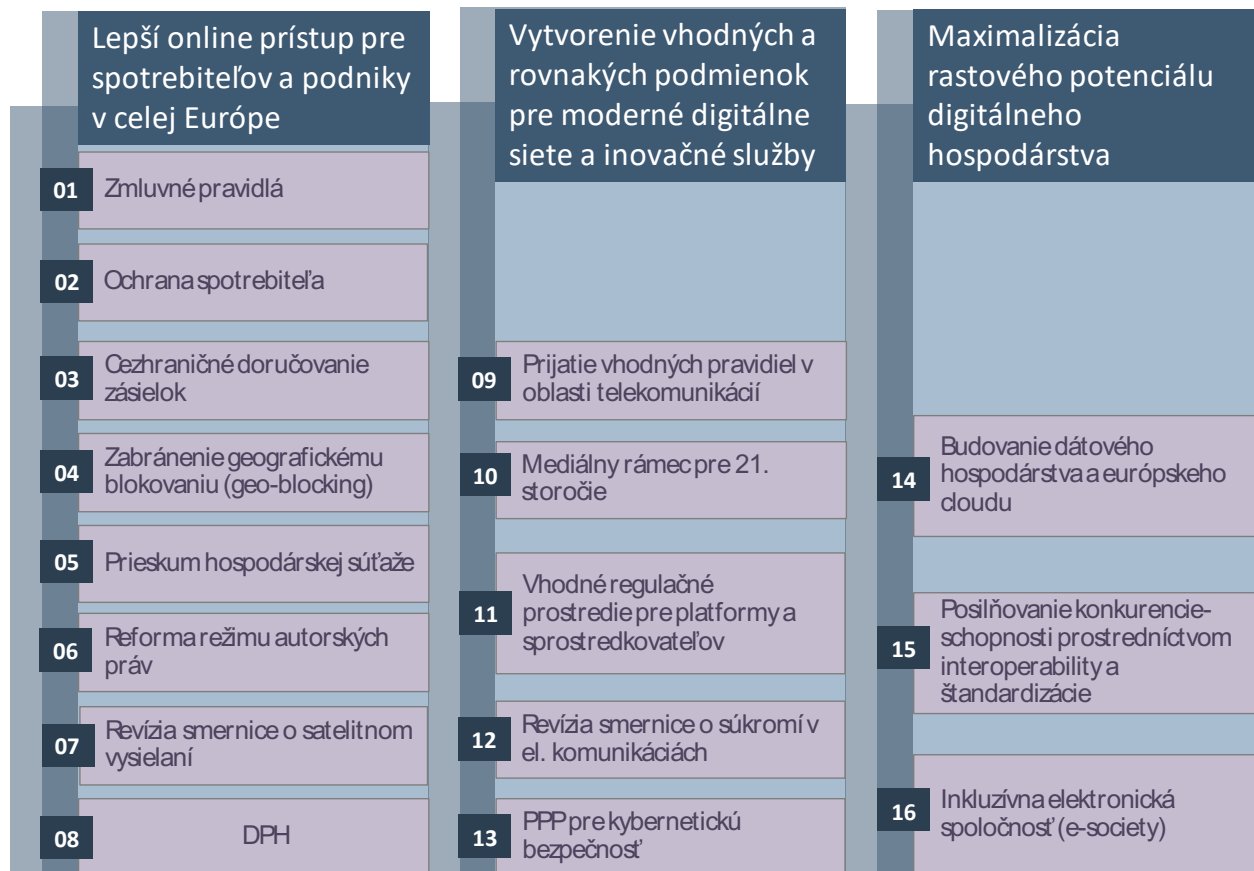
V nadchádzajúcom období je potrebné omnoho lepšie využívať príležitosti vytvárané digitálnymi technológiami, ktoré nepoznajú hranice. S týmto zámerom budú odstránené vnútroštátne obmedzenia v oblasti regulácie telekomunikácií, právnych predpisov o ochrane autorských práv a údajov, správy šírenia rádiových vĺn a uplatňovania práva hospodárskej súťaže.

² Stratégia pre jednotný digitálny trh v Európe: Európska komisia, COM(2015) 192 final.

Vybudovanie prepojeného digitálneho jednotného trhu môže počas funkčného obdobia novej Komisie priniesť v Európe dodatočný rast hrubého domáceho produktu vo výške až 250 mld. EUR.³

Obrázok 1: Prehľad 16. iniciatív Digitálneho jednotného trhu

STRATÉGIA JEDNOTNÉHO DIGITÁLNEHO TRHU V EURÓPE

3 Digitálny jednotný trh je príležitosť pre Slovensko

3.1 Akú digitálnu ekonomiku potrebujeme

Slovensko má pri budovaní informačnej spoločnosti, ktorá ovplyvní každodenný osobný aj pracovný život svojich občanov, ambíciu aplikovať osvedčené praktiky najvyspelejších štátov Európskej únie a zásadne posilniť svoju medzinárodnú pozíciu pri určovaní trendov. Na základe tejto ambície pripravilo Ministerstva financií SR Strategický dokument pre digitálne služby a siete novej generácie 2020, ktorý navrhuje opatrenia a investície ako dosiahnuť strategické ciele rozvoja

³ Stratégia pre jednotný digitálny trh v Európe: Európska komisia, COM(2015) 192 final.

informačnej spoločnosti ako je posun k elektronickým službám zameraným na zvyšovanie kvality života a na nárast konkurencieschopnosti. Slovensko sa týmto strategickým dokumentom prihlásilo k programu digitálnej transformácie, a preto víta celoeurópsku stratégiu DSM.

Iniciatíva digitálneho jednotného trhu bude slúžiť ako potrebný impulz pre naštartovanie rozvoja informačnej spoločnosti aj mimo verejnej správy. Tým sa prispeje nielen k rastu digitálnej ekonomiky na Slovensku, ale aj všetkých priemyselných odvetví, ktoré prostredníctvom informačných technológií prejdú zásadnou transformáciou. Subjekty, ktoré dokážu tvoriť najkvalitnejší digitálny obsah popri štandardných spotrebiteľských tovaroch a poskytovať najlepšie služby, získajú enormný priestor na trhu, pričom budú využité sieťové efekty a efekt nulových marginálnych nákladov.

Zmeny súvisiace s implementáciou digitálneho jednotného trhu môžu byť katalyzátorom rastu digitálnej ekonomiky, ktorá môže časom tvoriť významný podiel HDP a prispievať k zvyšovaniu životnej úrovne. V súčasnosti predstavuje digitálna ekonomika len približne štvorpercentný podiel na celkovom HDP krajiny⁴. **Od implementácie DSM bude priamo závisieť naše postavenie a konkurencieschopnosť.** Efektívna implementácia DSM môže pomôcť Slovensku v ďalšej transformácii a rozvoju digitálnej ekonomiky. Očakávame, že pravidlá budú nastavené tak, aby umožnili:

- posunúť občanov do digitálnej doby – zjednodušiť a zlepšiť im život,
- vytvoriť podmienky pre úspech podnikateľov,
- modernizovať a inovovať fungovanie verejnej správy.

3.1.1 Občania a spotrebitelia žijú digitálne

Je potrebné zapojiť všetkých občanov do života v digitálnej dobe:

- spotrebitelia musia mať prístup k dôveryhodným a transparentným digitálnym službám a digitálnemu obsahu za rovnakých podmienok v celej Európskej únii,
- občania dokážu kontrolovať svoje osobné údaje,
- občania, najmä znevýhodnené skupiny získajú podporu rozvoja svojich digitálnych zručností,
- sociálna politika a politika trhu práce sa prispôbi novým výzvam, ako je kolaboratívna ekonomika.

3.1.2 Podnikatelia sú úspešní a dokážu využívať a vytvárať inovácie

Potrebuje vytvoriť podnikateľský ekosystém, ktorý je schopný produkovať inovácie úspešné v rámci digitálneho jednotného trhu.

Chceme, aby digitálny jednotný trh podnikateľom priniesol:

⁴ Za rok 2014 podľa Štatistického úradu

[http://statdat.statistics.sk/cognosext/cgi-bin/cognos.cgi?b_action=cognosViewer&ui.action=run&ui.object=storeID\(%22i417B7022436A4F8CB0FBA6BD9553B3AE%22\)&ui.name=Quarterly%20GDP%20data%20by%20sectors%20at%20current%20prices%20%5bnu0005qs%5d&run.outputFormat=&run.prompt=true&cv.header=false&ui.backURL=%2fcognosext%2fcps4%2fportlets%2fcommon%2fclose.html&run.outputLocale=en](http://statdat.statistics.sk/cognosext/cgi-bin/cognos.cgi?b_action=cognosViewer&ui.action=run&ui.object=storeID(%22i417B7022436A4F8CB0FBA6BD9553B3AE%22)&ui.name=Quarterly%20GDP%20data%20by%20sectors%20at%20current%20prices%20%5bnu0005qs%5d&run.outputFormat=&run.prompt=true&cv.header=false&ui.backURL=%2fcognosext%2fcps4%2fportlets%2fcommon%2fclose.html&run.outputLocale=en)

- jednotné procesy pre registráciu v celej Európskej únii,
- zníženie transakčných nákladov pri poskytovaní obsahu a služieb cezhranične (vdďaka jednotným zmluvným pravidlám a dobre nastavenému daňovému režimu DPH),
- regulácie prispôsobené digitálnej dobe, ktoré podporia férovú hospodársku súťaž, vyriešia problémy digitálnych monopolov a podporia inovatívne biznis modely,
- IKT štandardy pre zapojenie sa do digitálneho priestoru,
- nové možnosti pre využitie a spracovanie dát.

Od zjednotenia pravidiel v Európskej únii je možné tiež očakávať výrazné zvýšenie konkurencie, čo prináša mnohé výzvy a príležitosti. Vo všeobecnosti sa dá predpokladať, že uspejú podniky, ktoré dokážu inovovať a digitalizovať svoje procesy, ale najmä ponúknuť služby a produkty s vysokou pridanou hodnotou. Je preto dôležité, aby takéto podniky dostali príslušnú podporu. Kľúčom k úspechu bude možnosť zapájať sa do vznikajúcich európskych platforiem, vrátane možnosti ich vytvárania (logistická platforma, platforma pre automobily a dopravu, platforma pre inteligentnú domácnosť, platforma pre inteligentný priemysel, platforma pre zdravotníctvo a podobne). Podnikatelia sa musia pripraviť na expanziu na nové trhy. Pomôžu im v tom programy budovania inovatívnych hubov a clusterov, kde bude možné zdieľať skúsenosti, najlepšie praxe a vytvárať partnerstvá, aj s medzinárodnými subjektami.

Podnikatelia budú maximálne informovaní o výhodách a možnostiach DSM. Znamená to tiež odbornú prípravu pre podnikateľov o zapojení sa do digitálneho jednotného trhu. Je tiež potrebné, aby podnikatelia mali k dispozícii kvalifikovanú pracovnú silu a digitálna ekonomika bude súčasťou učebných osnov. S inováciami je spojený i kvalitný manažment intelektuálneho vlastníctva, kde pomôže rýchle overovanie zhody a certifikácia inovácií.

3.1.3 Verejná správa je funkčná a moderná

Funkčná a moderná verejná správa, ktorá poskytuje kvalitné služby a vytvára dobre nastavené regulačné prostredie, môže byť kľúčovým faktorom, ktorý určí úspech celej ekonomiky v digitálnej dobe. Ambíciou Slovenska je preto **stať sa lídrom v inováciách služieb verejnej správy a vo využívaní dát a znalostí** vo verejnom záujme. Na Slovensku budovaný vládny cloud môže byť príkladom profesionálnej prevádzky verejného IT. Modernizácia verejnej správy tiež vytvorí dopyt po riešeníach s pridanou hodnotou, čo umožní uspieť najmä miestnym malým a stredným podnikom.

3.2 Prioritné témy pre Slovensko

Víziou Slovenska je byť súčasťou takého európskeho digitálneho jednotného trhu, ktorý je prvou voľbou na svete pre založenie, financovanie a škálovanie digitálneho podnikania, a ktorý zároveň pozitívne motivuje spotrebiteľa využívať inovatívne digitálne služby a chráni jeho súkromie a záujmy.

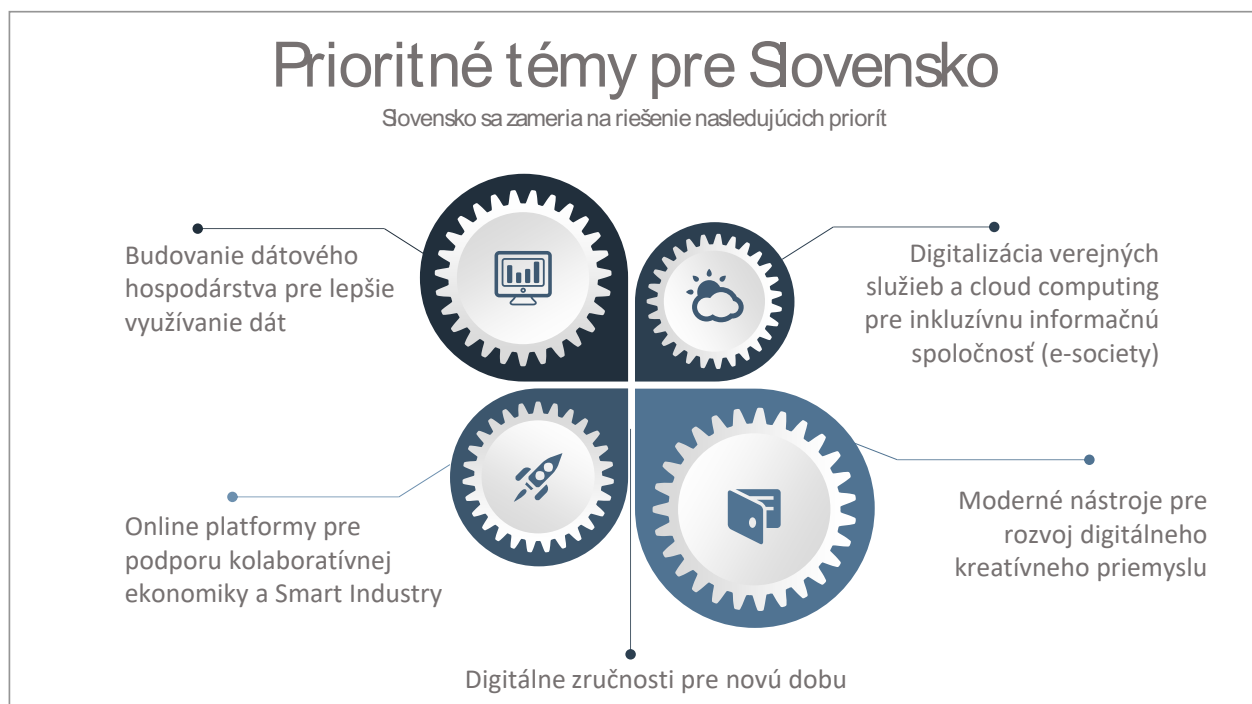
Slovensko má záujem pristupovať k implementácii digitálneho jednotného trhu proaktívne. Bude sa snažiť maximálne ponúknuť svoje kapacity a kompetencie pre návrh moderných spoločných pravidiel vhodných pre 21. storočie. Zároveň si však uvedomuje obrovský rozsah problematiky a šírku záberu nastolených tém. Aby bolo možné efektívne prispieť k pokroku implementácie iniciatív digitálneho jednotného trhu, stanovuje si Slovensko prioritné témy, v ktorých:

- dokáže využiť svoje unikátne skúsenosti a schopnosti a prispieť tak k lepšiemu riešeniu pre celú EÚ,
- vidí výraznú príležitosť pre seba a celú Európu, ako uspieť v globálnej digitálnej ekonomike – naše priority by mali byť orientované na budúcnosť, na oblasti, kde sa dajú očakávať najvýraznejšie zmeny a rast,
- vníma potrebu zvýšenej komunikácie medzi členskými krajinami a existenciu rôznorodých stanovísk, čo by sa mohlo ukázať ako brzda pokroku a jednoduchých riešení.

Ako prioritné témy boli preto určené:

- **Budovanie dátového hospodárstva pre lepšie využívanie dát:** Vytvoria sa také podmienky, ktoré umožnia rozvoj dátového hospodárstva a podporia lepšie rozhodovanie na základe analýz pri zachovaní rozumnej miery ochrany údajov. Predpokladá sa, že práve v dátovom hospodárstve vznikne najvyššia pridaná hodnota a je možné počítať v nasledujúcich rokoch s najväčším rastom.
- **Digitalizácia verejných služieb a cloud computing pre inkluzívnu informačnú spoločnosť (e-society):** Koncept informatizácie spoločnosti je kontinuálne rozvíjaný od roku 2008. Slovensko získalo veľké množstvo skúseností a schopností, ktoré je možné využiť a aplikovať celoeurópsky, ako i na dosiahnutie výrazného pokroku v kvalite verejných služieb. Budovanie vládneho cloudu na Slovensku už prebieha.
- **Online platformy pre podporu kolaboratívnej ekonomiky a Smart Industry:** Inovatívne biznis modely, predpoklad úspechu v digitálnej dobe, budú vo veľkej miere postavené na vytváraní alebo využívaní služieb platforiem. Potrebujeme nájsť riešenia, ktoré podporia rast inovácií a zavedenie jasných a presných pravidiel vhodných pre digitálnu ekonomiku.
- **Moderné nástroje pre rozvoj digitálneho kreatívneho priemyslu:** je potrebné podporiť producentov, aby produkovali kvalitný digitálny obsah, a zároveň podnikateľov zvýšenie ponuky obsahu pre spotrebiteľov.
- **Digitálne zručnosti pre modernú dobu:** Pokrok v digitálnej ekonomike je možné dosiahnuť len prispôbením zručností zamestnancov a spotrebiteľov, ktorí tak dokážu reagovať na nové výzvy pracovného trhu a akceptovať technologické inovácie, ktoré budú vznikať stále rýchlejšim tempom.

Obrázok 2: Výber prioritných tém

Slovensko venuje prioritným témam výraznú energiu - v komunikácii a pripomienkovaní návrhov sa pokúsi presadiť svoje pohľady a stanoviská. DSM bude ústrednou témou predsedníctva v Rade. Znamená to tiež, že organizované podujatia počas predsedníctva budú orientované na prioritné témy. Prioritné témy určujú os nášho rozmyšľania o digitálnom jednotnom trhu a digitálnej spoločnosti a vytvárajú tak program širšej modernizácie krajiny.

3.2.1 Budovanie dátového hospodárstva pre lepšie využívanie dát

Ambícia

Slovensko má záujem stať sa vedúcou krajinou v oblasti spracovania veľkých dát vytváraním dopytu verejného sektora, priaznivým regulačným prostredím a investovaním prostriedkov podpory výskumu a inovácií na návrh nových algoritmov a služieb, čím sa stimuluje rozvoj dátového hospodárstva. Budeme presadzovať lepšie rozhodovanie na základe objektívnych analýz vo verejnom aj privátnom sektore, a to pri súčasnom aplikovaní princípu *súkromie ako súčasť dizajnu riešení* („Privacy by design“).

Predstavenie priority

Dáta predstavujú vzácny zdroj pre vytváranie hodnoty v dátovom hospodárstve a považujú sa za katalyzátor hospodárskeho rastu, inovácií a digitalizácie vo všetkých odvetviach hospodárstva. Inteligentné telefóny a senzory zbierajú stále intímnejšie informácie o polohe a životnom štýle, zariadenia v internete vecí nahrávajú náš hlas pri ich ovládaní a posielajú ho na analýzu do vzdialených dátových centier. Kvantifikovateľná hodnota aplikácií, ktoré využívajú osobné údaje, sa v Európe odhaduje na 1 trilión EUR ročne do roku 2020⁵. Pre občanov Slovenska to znamená

⁵ The value of our digital identity: The Boston Consulting Group.

približne 5,5 miliardy EUR ročne, čo momentálne predstavuje okolo 7 % HDP. Avšak súčasný rámec pre speňaženie osobných údajov je veľmi netransparentný a spotrebiteľ len zriedkakedy rozumie, akým pravidlám ochrany súkromia sa pri používaní digitálnej služby upísal. Momentálne sú naše dáta uväznené v dátových centrách etablovaných podnikov, často dokonca mimo územia Európskej únie, a spotrebiteľ nemá explicitne a transparentne dané práva vlastníctva a možnosti udeľovania súhlasu na ich použitie alebo ich speňaženie pre svoj osobný prospech. 72 % používateľov internetu znepokojuje skutočnosť, že sa od nich vyžaduje poskytnutie príliš veľkého množstva osobných údajov online⁶.

Narastajúci počet zneužití spotrebiteľov pri využívaní digitálnych služieb (napríklad odcudzenie dát, podvody pri online platbách, krádež identity alebo obchodného tajomstva) vedie k značným ekonomickým stratám a zníženiu dôvery občanov v online služby. Len 22 % Európanov plne dôveruje spoločnostiam, ako sú vyhľadávače, sociálne siete a e-mailové služby⁷.

Na druhej strane na ochranu osobných údajov existujú mnohé obmedzenia týkajúce sa umiestnenia údajov (t. j. požiadavky členských štátov na uchovávanie údajov v rámci ich územia). Tieto obmedzenia nútia poskytovateľov služieb budovať drahé miestne infraštruktúry (dátové strediská) v každom regióne alebo krajine.

Nejednotné uplatňovanie pravidiel autorského práva a nejasnosti týkajúce sa ďalších práv na používanie údajov bránia rozvoju cezhraničného využívania údajov a novému uplatneniu technológií (napr. analýza textu ako napríklad recenzií používateľov na online portáloch a hĺbková analýza údajov). Štát tiež v oblasti lepšej regulácie a dohľadu nad regulovaným prostredím nedokáže využívať dáta, ktoré vznikajú v internete vecí, pre verejné blaho, ako napríklad pre lepšie riadenie dopravy alebo ochranu životného prostredia či bezpečnosť občanov.

Náš prístup

Presadzujeme návrh európskej regulácie, ktorá bude podporovať nastavenie pravidiel pre lepšie využívanie dát v spoločnosti. Je potrebné zabezpečiť, aby úžitok z vyťažovania dát bol spravodlivo rozdelený medzi platformy a pôvodcu dát – čo povedie k vzniku nového režimu vzťahu k dátam v ekonomike. Takýto vzťah musí podporovať konkurenciu a jednoduchosť vstupu nového podniku na trh, finančný alebo iný prínos pre pôvodcu dát, inováciu a nové služby. Dáta musia byť za navrhnutých podmienok prístupné bez obmedzení v celom jednotnom digitálnom priestore s jasne definovaným vzťahom k službám z tretích krajín (najmä USA).

Stratégia efektívneho využívania dát vo verejnom sektore zakotvená v operačných programoch Integrovaná infraštruktúra a Efektívna verejná správa umožnia Slovensku stať sa lídrom v oblasti dátovej vedy ako aj dostať kľúčových hráčov na mapu nástroja European Data Market Monitoring Tool.

Štát fungujúci na základe lepšieho využívania znalostí je zásadná strategická priorita informatizácie spoločnosti na Slovensku. Je potrebné si uvedomiť, že voľný pohyb dát stojí často v protiklade s ochranou osobných údajov a právom na súkromie. Riešením musí byť prijatie:

- **presnej a celoeurópsky akceptovanej definície a kategorizácie osobných a citlivých údajov** ako aj údajov pre verejné blaho v ére senzorov, internetu vecí („Internet of Things“), inteligentných internetových prehliadačov a softvérových riešení,

⁶ Stratégia pre jednotný digitálny trh v Európe: Európska komisia, COM(2015) 192 final.

⁷ Stratégia pre jednotný digitálny trh v Európe: Európska komisia, COM(2015) 192 final.

- **najlepších praktík pre technické riešenia ochrany osobných údajov** ako aj pre riadenie prístupov k dátam a pre anonymizáciu a pseudonymizáciu vrátane identifikovania presných scenárov, kedy musia byť použité,
- **aktualizovaného právneho rámca pre udelenie súhlasu použitia osobných a citlivých údajov** na pôvodné ako aj ďalšie spracúvanie v súlade so všeobecným nariadením o ochrane údajov⁸, ako aj identifikovanie technologických riešení, ktoré tento koncept podporujú (takzvané systémy pre manažment osobných údajov),
- **rozšírenie iniciatívy Otvorených údajov** zavedením štandardov pre európsku interoperabilitu ako aj konceptu opakovaného použitia „by default“ pre údaje z verejného sektora platené z daní a na základe dohodnutých pravidiel pre vybrané údaje podnikateľov, ktoré slúžia verejnému blahu (napríklad údaje zo senzorov áut poskytujúce informácie o doprave v reálnom čase),
- **pravidiel riadenia dát** v navzájom poprepájaných európskych privátnych aj verejných cloudoch, certifikácie podnikov pracujúcich s dátami akreditovanou certifikačnou autoritou a jednotných zásad správania sa pre podniky v dátovom hospodárstve.

Navrhované opatrenia na národnej úrovni

■ **Prijatie zákona o údajoch:**

Slovensko zavedie moderný regulačný rámec pre otázku používania údajov v súlade so všeobecným nariadením o ochrane údajov a pre efektívne využívanie dát z verejného aj súkromného sektora, ktoré dokážu pozitívne prispieť k verejnemu blahu (aplikujeme princípy Smart Disclosure). Nový zákon tiež vyrieši existujúce problémy s transpozíciou smernice o opakovanom použití informácií verejného sektora⁹. Znamená to, že sa presne definujú a určia pravidlá a procesy pre referenčné údaje, otvorené údaje a spôsob, akým bude možné údaje analyticky spracovávať (vrátane pravidiel pre anonymizáciu a pseudonymizáciu údajov).

Slovensko považuje za podstatné vyriešiť pálčivé otázky vlastníctva, európskej interoperability, využiteľnosti a prístupu k údajom v rôznych situáciách, ako sú údaje vo vzťahu s verejnou správou, medzi podnikmi (business-to-business), medzi podnikom a spotrebiteľom (business to consumer), strojovo generované údaje a M2M údaje (machine-to-machine data). Občania postupne získajú právo kontrolovať tok svojich dát, ktoré vlastní, a udeľovať súhlas na ich spracovanie – prvou oblasťou pre túto zmenu bude zdravotníctvo.

■ **Zlepšenie využívania dát analytickými jednotkami na rezortoch a v rozhodovacích procesoch verejnej správy:**

Upravíme procesy vo verejnej správe tak, aby sa podporila aplikácia postupov dátovej vedy pri rozhodovaní vo verejnej správe („evidence-based policy“, „spending reviews“, „impact assessment“, manažment efektivity verejnej správy a súdnictva) a implementovali sa princípy štátu fungujúcom na základe využívania znalostí („Data-driven state“) a princípy hodnoty za verejné peniaze. Dopyt po analytických produktoch a dátových analytikoch tak bude v najbližšom období vytvárať obzvlášť verejný sektor. Slovensko chce prispieť do Európskej diskusie

⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, a ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES, 2016/68.

⁹ Smernica 2013/37/EÚ Európskeho parlamentu a Rady o opakovanom použití informácií verejného sektora.

inovatívnymi príkladmi využívania dát vo verejnej správe v ére Big Data: pri návrhu a vyhodnocovaní regulácií a politík, pri inteligentnom riadení dopravy a v zdravotníctve.

V rámci Operačného programu Efektívna verejná správa sa na každom rezorte bude vytvárať analytická jednotka, ktorej súčasťou budú experti na spracovanie dát. Verejná správa tak bude disponovať analytickými kapacitami, ktoré sú schopné pripravovať relevantné výstupy analytického charakteru vrátane odporúčaní pre tvorbu verejných politík a regulácií.

■ **Zavedenie systematického hodnotenia vplyvov regulácií na inovácie a digitálnu ekonomiku:**

Všetky nové legislatívne návrhy budú musieť podporovať inovácie a prejsť digitálnym záťažovým testom v rámci procesu posudzovania vybraných vplyvov („Regulatory Impact Assessment“). Procesy posudzovania vplyvov regulácií budú podporené informačným systémom, v rámci ktorého bude možné modelovať vplyvy a zároveň monitorovať ich reálne dopady (platforma inteligentných regulácií). Dôležité je umožnenie zapojenia odbornej verejnosti a dotknutých subjektov do procesu prípravy politík a regulácií prostredníctvom moderných digitálnych nástrojov.

■ **Zverejnenie verejných dát vo forme otvorených údajov vhodných na opakované použitie:**

Všetky údaje, ktoré má verejná správa k dispozícii, s výnimkou osobných údajov a utajovaných skutočností, budú postupne zverejňované v otvorenom formáte vhodnom na opakované použitie. Dôraz bude kladený na rozsah a kvalitu publikovaných dát (až 70 percent zverejňovaných otvorených údajov musí byť v najvyššej kvalite Linked Data podľa tazkvaného „Five Star“ hodnotenia¹⁰), ako aj na intenzitu vyžívania týchto dát podnikateľmi a kreatívnymi komunitami. V súčasnosti¹¹ je na vybudovanom centrálnom katalógu otvorených údajov (data.gov.sk) zverejnených takmer 1 000 datasetov od 31 organizácií verejnej správy. Avšak chýbajú najzaujímavejšie datasety ako katastrálne údaje alebo údaje o právnických osobách z Registra právnických osôb, ktoré majú na základe verejného prieskumu najvyšší potenciál pre vznik inovátnych riešení. Jednou z kľúčových oblastí rozvoja poskytovania otvorených údajov budú preto európsky interoperabilné priestorové údaje podľa smernice INSPIRE ako aj budovanie aplikačných rozhraní („API“) nad Registrom priestorových informácií a nad Registrom právnických osôb. Pri projektovaní všetkých informačných systémov sa bude posudzovať, ktoré dáta budú poskytované ako otvorené. Poskytovanie otvorených údajov však nie je jednorazový úkon, ale si vyžaduje pravidelnú správu otvorených údajov, ktorá začína dátovým auditom u povinnej osoby a pokračuje prípravou datasetov otvorených údajov, ich zverejnením, pravidelným aktualizovaním a prípadnou archiváciou. Zavedením jasných metodík riadenia životného cyklu otvorených údajov a licencovania do praxe, vybudovaním odborných kapacít – dátových kurátorov a vybudovaním nástrojov pre automatické zverejňovanie a aktualizovanie otvorených údajov cez aplikačné rozhrania („API“) bude možné adresovať aj časté sťažnosti odbornej verejnosti na kvalitu a granularitu datasetov pre strojové spracovanie ako aj na ich neaktuálnosť či nejasnosť v oblasti licenčných podmienok.

■ **Zjednotenie dátovej vrstvy vo verejnej správe:**

Vytvorí sa centrálna kompetencia pre procesy riadenia údajov, ako sú manažment kvality údajov, manažment metaúdajov, manažment zdrojových údajov, manažment riešenia problémov a

¹⁰ Operačný program Integrovaná infraštruktúra, PO 7 Informačná spoločnosť: Ministerstvo financií SR.

¹¹ Ku dňu 17.5.2016.

manažment riadenia zmien. Dátová vrstva na úrovni jednotlivých povinných osôb bude spravovaná podľa centrálne nastavenej metodiky, pričom informačné systémy verejnej správy budú integrované na dátovej úrovni Modulom úradnej komunikácie a budú tak natívne podporovať princíp „Jedenkrát a dosť“. Vytvorí sa portfólio občana a podnikateľa ako jednotné miesto pre prístup k dátovým objektom, ktoré verejná správa eviduje – vrátane štandardizácie dátových objektov pre jednotlivé služby.

■ **Vybudovanie Centrálného dátového skladu analytických údajov a sprístupnenie analytických nástrojov pre aplikovanie postupov dátovej vedy:**

Analytické jednotky budú vybavené analytickými nástrojmi pre aplikovanie postupov dátovej vedy, ktoré budú napojené na kvalitné zdroje dát. Vytvorí sa jednotný informačný systém pre tvorbu analytických produktov – Centrálny dátový sklad napojený na zjednotenú dátovú vrstvu verejnej správy. V tomto sklade budú ukladané všetky relevantné dáta pre sekundárne spracúvanie nielen z agendových informačných systémov verejnej správy, ale aj z iných dátových zdrojov vrátane dátových zdrojov Big Data. Kľúčové bude nastavenie organizačných, procesných a technologických podmienok pre bezpečnosť, konzistentnosť a vysokú kvalitu ukladaných údajov. Nad centrálnym dátovým skladoom bude vytvorená analytická vrstva, ktorá ponúkne nástroje na modelovanie, analýzu dát, spracovanie dát a ich vyhodnocovanie (prediktívne modely, simulácie, vizualizácie a podobne) a ktorá umožní efektívnu prácu s historickými údajmi ako aj štandardizovanými prognózami (napríklad vývoja inflácie alebo rastu HDP).

■ **Implementácia pilotného riešenia pre správu osobných údajov (Personal Information Management System):**

Do prostredia eGovernmentu sa nasadí pilotné riešenie Systému na správu osobných údajov (Personal Information Management System - PIMS). Tento systém umožní občanovi z jedného miesta kontrolovať všetky dáta, ktoré sú o ňom evidované v jednotlivých systémoch verejnej správy. Naštartuje sa tak akceptácia trhom a spotrebiteľmi a podporí tak vznik ďalších komerčných riešení a aplikácií. Hlavným zámerom tohto projektu bude vybrať vhodné technologické riešenia a štandardy, ktoré sa dokážu napojiť na dátovú integráciu Modulu úradnej komunikácie, a potvrdiť ich použiteľnosť a škálovateľnosť.

■ **Aktívna podpora inovácií podnikateľského sektora v Big Data:**

Slovensko bude vytvárať efektívne partnerstvá s privátnym sektorom, aby podporilo pokrok v kľúčových výzvach dátového hospodárstva. Dôležitou oblasťou bude podpora podnikateľov zapojiť sa do rozsiahlych pilotných projektov prinášajúcich zásadnú inováciu na základe využívania dát do rôznych sektorov ako zdravotníctvo a doprava (takzvané „Lighthouse projekty“ spolufinancované z inovačného programu Horizon 2020).

Slovensko bude podporovať start-upy a malých a stredných podnikateľov intenzívne využívajúcich dáta a ich zapojenie sa do európskych projektov s osobitným dôrazom na odvetvie zdravotníctva, automobilového priemyslu a riadenia dopravy (ako napríklad Startup Europe Partnership, ACE Acceleration Programme, Innovation Spaces, v ktorých sa experimentuje so súkromnými a otvorenými údajmi, Open Data Incubator for Europe, Lighthouse Projects).

3.2.2 Digitalizácia verejných služieb a cloud computing pre inkluzívnu informačnú spoločnosť (e-society)

Ambícia

Máme ambíciu stať sa lídrom v oblasti inovácií verejných služieb, ktoré by mohli byť následne aplikované v celom verejnom priestore EÚ. Konečným dôsledkom ďalšieho rozvoja informačnej spoločnosti tak budú najmä jednoduché služby pre občanov a podnikateľov a výkonnejšia verejná správa, ktorá poskytuje otvorené údaje v maximálnom rozsahu. Chceme, aby bol eGovernment cezhranične interoperabilný a založený na medzinárodne dohodnutých štandardoch a technických špecifikáciách. Všetko bude možné nájsť v eGovernment cloude. Výsledkom bude otvorená platforma verejných informačných systémov poskytujúca otvorené aplikačné rozhrania („open API“), ktorá sa stane zásadnou podnikateľskou príležitosťou hlavne pre malých a stredných podnikateľov.

Predstavenie priority

Digitálna ekonomika musí prinášať benefity čo najväčšiemu počtu subjektov. Každý má mať možnosť zapojiť sa a podieľať sa na úspechoch rastu digitálnej ekonomiky. Vytvorenie inkluzívnej spoločnosti je možno vnímať na úrovni návrhu politik, ktoré budú vhodné pre digitálny vek v sociálnej oblasti, v oblasti vzdelávania, zdravotníctva, výberu daní; ako i na úrovni samotných služieb verejnej správy (eGovernment).

Komisia bude riešiť digitálne zručnosti a znalosti ako kľúčový prvok svojich budúcich iniciatív zameraných na zručnosti a odbornú prípravu. Komisia predstavila nový akčný plán pre elektronickú verejnú správu na roky 2016 až 2020 vrátane iniciatívy týkajúcej sa zásady „stačí len raz“ v celom európskom priestore a iniciatívy na vybudovanie prepojenia registrov (obchodných registrov, a registrov úpadcov). Ďalej sa očakáva revízia a rozšírenie súčasného Európskeho rámca interoperability pre európske verejné služby ako aj vytváranie katalógu IKT štandardov.

Náš prístup

Je dôležité si uvedomiť, že relatívne neskoré spustenie elektronických služieb umožnilo na Slovensku rozmýšľať o najnovších technológiách a zlomových riešeniach. Na Slovensku tak vznikla pokroková vízia a znalosti, ktoré môžu pomôcť s definovaním pravidiel a štandardov pre nové elektronické služby verejnej správy. Slovensko bude presadzovať štandardizáciu základných rozhraní verejných služieb, aby bolo možné orchestrovať cezhraničné životné situácie.

Aktívne podporíme implementáciu Akčného plánu pre eGovernment na roky 2016 až 2020 do praxe, pre ktorý bude Slovensko v rámci predsedníctva pripravovať Závery Rady. Všetky nové projekty eGovernmentu budú musieť byť v súlade s týmto európskym akčným plánom. Implementácia akčného plánu bude priama súčasť programového riadenia eGovernmentu. Slovensko sa zameria na prezentáciu na európskej úrovni vlastných skúseností a inovatívnych riešení, ktoré sa vyvinú v oblasti služieb verejnej správy počas obdobia 2014 až 2020. Tieto riešenia budú podporené legislatívnymi a nelegislatívnymi opatreniami, ktoré zavedú do praxe verejnej správy inovácie ako umelú inteligenciu a senzorové siete.

Navrhované opatrenia na národnej úrovni

- **Realizácia reformy procesov verejnej správy pre poskytovanie služieb orientovaných na zákazníka:**

Definuje sa nový model obsluhy zákazníka pre jednotlivé sektory. V jednotlivých sektoroch sa optimalizujú procesy podľa presne stanovených kritérií. Navrhne sa nová organizačná štruktúra štátnej správy a jej kompetencie. Neopomenie sa tiež reforma dozoru a dohľadu nad regulovaným prostredím tak, aby bolo zaručené lepšie dodržiavanie regulácií aplikovaním poznatkov behaviorálnej vedy za súčasného zníženia administratívneho zaťaženia občanov a podnikateľov. Do praxe sa uvedie koncept neustáleho zlepšovania služieb – systémov pre riadenie kvality a spokojnosti zákazníkov. Do participatívneho procesu zlepšovania služieb eGovernmentu budeme zapájať širokú verejnosť. Pre podporu procesov obsluhy klientov sa zavedie štandard a technológie procesných máp riešiacich aj cezhraničné životné situácie. Výrazne sa tak zjednoduší navigácia a interakcia v komplexných problémoch.

■ **Modernizovanie informačných systémov verejnej správy:**

Práve moderné informačné technológie dokážu priniesť inovácie pre lepšie fungovanie verejnej správy ako je automatizácia spracovania podaní, personalizovaná asistencia pre klientov verejnej správy, rozhodovanie v súdnictve pomocou umelej inteligencie, prediktívna polícia, analýza dát o subjektoch a ich súvislosti pri kontrolách (používanie algoritmov umelej inteligencie vo verejnej správe) a aplikácia senzorov vo verejných službách (inteligentné dopravné systémy, monitorovanie životného prostredia).

Dôraz bude kladený na **mobilný eGovernment**, aby mohli vznikáť interaktívne aplikácie pre verejné služby a cez inteligentné mobilné zariadenie bolo možné jednoducho vyriešiť základné životné situácie. Pri službách verejnej správy bude možné využívať určovanie polohy, zavedie sa interaktívna komunikácia s verejnou správou, čím sa výrazne zlepši spôsob udeľovania súhlasov zo strany občana a zavedú sa mobilné platby za služby verejnej správy. Umožní sa, aby mobilné zariadenie mohlo byť použité ako identifikačný a autentifikačný prostriedok v eGovernmente.

■ **Nové príležitosti pre podnikanie a inovácie verejných služieb:**

eGovernment sa vďaka otvoreniu rozhraní informačných systémov verejnej správy stane platformou. Modernizujeme integračnú platformu Modulu úradnej komunikácie, aby fungovala ako služba, a podporíme otvorenie aplikačných rozhraní informačných systémov verejnej správy („**open API**“), tak, aby mohli aplikačné služby využívať aj dôveryhodné informačné systémy tretích strán. Znamená to vyriešenie legislatívnych a štandardizačných otázok. Slovensko preto bude presadzovať vznik celoeurópskych štandardov pre aplikačné rozhrania informačných systémov verejnej správy, ktoré podporia vznik celoeurópskych komerčných produktov, ktoré budú poskytovať dáta vo vybraných životných situáciách priamo do verejných systémov. Otvorením aplikačných rozhraní verejnej správy tretím stranám sa podporí vytvorenie kreatívnej konkurencie medzi komerčnými riešeniami, ktoré povedú k zvýšeniu spokojnosti používateľov, rastu ekonomiky ako aj k úsporám na strane verejnej správy pri prevádzke služieb a obsluhu občanov.

■ **Zjednodušovanie procesu verejného obstarávania a podpora bezpapierového styku:**

Verejné zákazky vnímajú podnikatelia na jednej strane ako veľkú príležitosť pre rast, na druhej strane sú odrádzaní vysokou administratívnou záťažou a netransparentnosťou celého procesu. Dňa 18. 4. 2016 nadobudol účinnosť nový zákon o verejnom obstarávaní¹², v ktorom sa transponovala príslušná európska smernica¹³ a ktorý má priamy dopad na podmienky používania Elektronického kontraktčného systému a na obchodné podmienky Elektronického trhu. Ide o zásadný posun smerom k úplnej a povinnej elektronickej komunikácii vo všetkých fázach

¹² Zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

¹³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ o verejnom obstarávaní.

obstarávania („eProcurement“) vrátane zasielania žiadostí o účasť a najmä zasielania ponúk (elektronické predkladanie). Elektronický kontraktačný systém sa tiež stal certifikovaným systémom slúžiacim na uskutočnenie elektronickej aukcie. Slovensko sa bude naďalej usilovať o zjednodušovanie procesov a formulárov a ich celoeurópsku štandardizáciu a natívnu multijazyčnú podporu. Ďalším výrazným zjednodušením môže byť doťahovanie informácií z európsky prepojených registrov (napríklad z obchodného registra alebo registra zmlúv).

Verejná správa má ďalej v pláne postupne akceptovať len elektronické faktúry pri všetkých obchodných transakciách zavedením európskeho systému „eInvoicing“. Umožnenie využívania európsky interoperabilných riešení (vrátane mobilných riešení) verejnej správy pre „eIdentification, eSignature“ a „eDelivery“ podľa nariadenia eIDAS¹⁴ aj v súkromnom sektore povedie k akceptácii týchto legislatívou garantovaných nástrojov podnikateľmi a k ich postupnému prechodu k fungovaniu bez papiera.

■ **Zavedenie inovatívneho verejného obstarávania do praxe**

Od 18.04.2016 nadobudol účinnosť nový zákon o verejnom obstarávaní, ktorým sa zavádza nový postup verejného obstarávania – inovatívne partnerstvo, umožňujúce predkomerčné obstarávanie a zohľadňovanie inovatívnosti ponuky. Avšak orgány verejnej správy majú problémy pri hodnotení ponúk predkladaných vo verejnom obstarávaní brať do úvahy ich kvalitatívne – inovačné prvky. Dôsledkom je nedostatočná inovatívnosť a z toho vyplývajúce znižovanie efektivity služieb poskytovaných verejným sektorom. Zámerom tohto opatrenia bude nájsť také motivačné a procesné nástroje, aby sa inovatívne verejné obstarávanie stalo súčasťou digitálnej transformácie verejného sektora.

■ **Transparentné cezhraničné podnikanie:**

Európsky systém pre prepojenie obchodných registrov – „Business Registers Interconnection System (BRIS)“, ktorý by mal byť uvedený do prevádzky v júni 2017, umožní cezhraničnú elektronickú výmenu dôveryhodných informácií o právnických osobách uvedených priamo v národných registroch členských štátov. Cieľom je zvýšiť právnu istotu a dôveryhodnosť vo vnútornom trhu poskytnutím transparentných informácií o podnikoch a ich zahraničných pobočkách a cezhraničných akvizíciách. Na Slovensku pôjde o prispôbenie existujúceho Registra právnických osôb tak, aby bol schopný komunikovať s BRIS.

Cez európsky portál („European eJustice Portal“) je možné už od roku 2014 prehľadávať cez multijazyčné vyhľadávacie rozhranie informácie z prepojených registrov úpadcov vybraných členských štátov. Slovensko preskúma možnosti, ako na tento portál integrovať aj svoj Register úpadcov.

■ **Inkluzívne a cezhraničné služby pre občanov:**

Podporíme vznik nových typov digitálnych verejných služieb ako tele-monitoring, ktoré zvýšia kvalitu života staršej populácie a umožnia širokej verejnosti zapojiť sa do spoločenského diania v digitálnej ére. Verejná správa bude aj naďalej budovať a rozvíjať také elektronické služby, ktoré budú zohľadňovať špecifické potreby marginalizovaných skupín, a to v súlade s novou smernicou o dostupnosti služieb¹⁵.

¹⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 910/2014 o elektronickej identifikácii a dôveryhodných službách pre elektronické transakcie na vnútornom trhu.

¹⁵

Občania budú môcť používať svoj elektronický občiansky preukaz aj na služby iných členských štátov a budú sa môcť spoľahnúť na elektronické dôveryhodné služby pre podpisovanie dokumentov a elektronické doručovanie (na základe nariadenia eIDAS).

Vďaka cezhraničnej elektronickej výmene informácií o sociálnom zabezpečení („Electronic Exchange of Social Security Information“ (EESSI)), budú môcť jednotlivé európske orgány sociálneho zabezpečenia rýchlejšie a spoľahlivejšie vypočítať sociálne dávky občanov, ktorí sa sťahujú medzi jednotlivými členskými štátmi a potrebujú nápomocnú a efektívnu asistenciu.

■ **Profesionalizácia prevádzky informačných systémov verejnej správy vo vládnom cloude:**

Prevádzkové náklady na základnú IKT infraštruktúru sa budú výrazne znižovať vďaka rozširovaniu Vládneho cloudu: spustením služieb „Infraštruktúra ako služba“, „Platforma ako služba“ a „Software ako služba“, obmedzením duplikovania spoločnej biznis logiky informačných systémov a dôsledným uplatňovaním princípu „Iba cloud“. Pri rozvoji informačných systémov sa v maximálnej možnej miere využijú hotové riešenia v rámci CEF (Connecting Europe Facility) a programu ISA. Profesionálna prevádzka IT riešení vo verejnej správe patrí k zásadným prioritám ďalšieho rozvoja a práve Vládny cloud umožní realizovať prevádzku informačných systémov verejnej správy profesionálnou organizáciou. V prípade úspechu dôjde k aplikácii výsledkov projektu Cloud4Europe. Vďaka odstraňovaniu bariér pre voľný pohyb údajov v rámci vnútorného trhu (európska iniciatíva „Free flow of data“), má Slovensko ambíciu prevádzkovať vo svojich certifikovaných dátových centrách aj elektronické služby iných členských štátov.

3.2.3 Online platformy pre podporu kolaboratívnej ekonomiky a Smart Industry

Ambícia

Pohľad podnikateľa:

- maximalizácia pozitívnych dopadov pre podnikateľov (najmä MSP) ich zapojením do globálneho trhu produktov a služieb digitálnej ekonomiky prostredníctvom služieb digitálnych platforiem. Pozitívne dopady môžeme dosiahnuť, ak vyriešime aktuálne problémy, ktoré spôsobujú digitálne monopoly, zabezpečíme férovú hospodársku súťaž a umožníme nastavenie pravidiel tak, aby boli jasné autorské práva a vzťahy medzi platformami a dodávateľmi,
- zlepšenie digitálnych zručností a schopností.

Pohľad spotrebiteľa:

- rozšírenie ponuky služieb pre spotrebiteľov: Služby platforiem musia byť dostupné pre všetky krajiny Európskej únie za rovnakých podmienok. Dôležitá je sloboda, transparentnosť a nediskriminácia výberu služieb z viacerých možností a jasné zrozumiteľné pravidlá ich používania,
- zlepšenie manažmentu osobných údajov prostredníctvom princípov informačného sebaurčenia. Je potrebné zabezpečiť, aby údaje spotrebiteľa boli medzi platformami prenositeľné v otvorenom formáte (princíp data-portability). Spotrebiteľ by tak nebol uzamknutý v jednej platforme ale mohol by so svojimi dátami prechádzať medzi rôznymi platformami, čo by zvýšilo transparentnosť a kvalitu služieb. Platformy by mali umožniť spotrebiteľom prístup k všetkým údajom, ktoré o nich zbierajú, prostredníctvom nástrojov

Personal information management system (PIMS). Spotrebiteľ by mal mať právo rozhodnúť, akým spôsobom bude z dátami o ňom nakladané.

Pohľad digitálnej ekonomiky:

- urýchlenie vzniku platforiem v nových prioritných oblastiach: Podpora európskych digitálnych platforiem najmä v oblasti digitalizácie fyzického sveta tovární, automobilov a zdravotníckych zariadení. Jednoduchá možnosť škálovať riešenia slovenských podnikov na úroveň európskych platforiem,
- podpora čo najrýchlejšieho rozvoja kolaboratívnej ekonomiky: v hľadaní nových ekonomických a sociálnych modelov je kľúčové nastavenie vhodnej rovnováhy medzi flexibilitou a spoľahlivosťou a dosiahnutie väčšej variability a atraktívnosti pracovných a zárobkových príležitostí a podpora pozitívnej sociálnej transformácie spoločnosti v kolaboratívnej ekonomike.

Predstavenie priority

Internet umožňuje začínajúcim podnikom získať milióny nových zákazníkov v priebehu prvých pár mesiacov, ktoré sú určujúce pre ďalšie prežitie. Súčasné európske regulačné prostredie je však príznačným dôvodom, prečo len 17% zo svetových lídrov v oblasti digitálnej ekonomiky vzniká v Európskej únii, a až 52% v Spojených štátoch amerických¹⁶.

Digitálna ekonomika prinesie výrazné zmeny: okrem pozitívnych vplyvov, nových služieb a produktov a vytvorenia hodnôt pôjde aj o zásadné zmeny trhu práce (v dôsledku nástupu riešení umelej inteligencie, ale i zvýšených nárokov na flexibilitu z dôvodu nárastu zdieľania zdrojov a podobne) a kapitálovej štruktúry hospodárstva. **Kolaboratívna ekonomika** zmenila spôsob poskytovania služieb a tovarov – najväčšia firma na svete poskytujúca taxi služby nevlastní ani jedno auto (Uber), jeden z najväčších obchodov predáva tovar už vlastnený predávajúcimi (eBay) a najúspešnejšia značka v ubytovacích službách nevlastní ani jeden hotel či izbu. Ide len o pár z mnohých príkladov, kedy vďaka technológiám môžu spotrebiteľia získať tovary a služby priamo od ostatných spotrebiteľov („peer-to-peer“), namiesto nákupu u etablovaných podnikov. Spotrebiteľia sa dožadujú týchto personalizovaných služieb na vyžiadanie a podniky sa tomuto trendu musia prispôbiť. Avšak zvyšujúci sa podiel týchto služieb na trhu vyvoláva obavy z negatívnych vplyvov na zamestnanosť, bezpečnosť a príjem z daní.

Online platformy prinášajú veľa prínosov a inovácií spotrebiteľom aj dodávateľom vyplývajúcich z digitalizácie a jednoduchosti kopírovania a šírenia obsahu. Vítame dosahované technologické a biznis inovácie, na druhej strane však musíme nastaviť systém tak, aby boli dostatočne adresované obavy zo spôsobu zberu a využívania získaných dát, z ich silnej vyjednávaczej pozície v porovnaní s ich klientmi, ktorá sa môže odraziť v ich diskriminačných obchodných podmienkach najmä pre malé a stredné podniky, z podpory ich vlastných služieb na úkor konkurentov a z netransparentných cenových politík alebo obmedzení týkajúcich sa stanovovania cien a podmienok predaja.

Prichádza tiež obdobie **inteligentného priemyslu** (súvisiace s nemeckým konceptom Industry 4.0), v ktorom sa ľudské zdroje, zariadenia, objekty a systémy navzájom prepoja a vytvoria dynamické, samo sa organizujúce siete pre výrobu produktov v menších množstvách. Novou hodnotou sa stanú platformy pre takúto decentralizovanú výrobu poskytujúce služby, ktoré umožnia

¹⁶ Reforming the single market: Foreign and Commonwealth Office, 358343.

produktom komunikovať s výrobnými linkami a zadať im presne, čo majú vykonať – ide o obrátenie doterajšej procesnej logiky výroby a o jej priblíženie priamo k zákazníkovi.

Preto je potrebné sa sústrediť na návrh pravidiel, ktoré budú v súlade s takýmito zmenami a podporia inkluzívne fungovanie spoločnosti a rast možností pre všetkých občanov a podnikateľov. Naším hlavným zámerom je nájsť riešenia, ktoré podporia rast inovácií a zavedenie jasných a presných pravidiel vhodných pre digitálnu ekonomiku. Dôležitý je najmä aspekt využívania dát, ktoré spracovávajú digitálne platformy v prospech všetkých aktérov trhu.

Náš prístup

Slovensko nadviaže na holandský rámec pre analýzu digitálnych platforiem, ktoré vznikajú nielen v oblasti kolaboratívnej ekonomiky. Najpálčivejšie otázky v oblasti digitálnych platforiem predstavujú:

- je potrebné zabrániť vzniku digitálnych monopolov?
- najinovatívnejšie riešenia prichádzajú zo zámoria, alebo sa tam krátko po vynájdení presťahujú – aké majú možnosti európske platformy?
- ako možno zabezpečiť, aby boli transparentne dodržiavané pravidlá na ochranu spotrebiteľa a pravidlá pre výber daní?

Komplexné hodnotenie úlohy digitálnych platforiem sa pokúsi nájsť riešenia pre problémy ako:

- transparentnosť výsledkov vyhľadávania (vrátane platených odkazov a/alebo reklamy),
- spôsob, akým platformy používajú zhromaždené informácie,
- vzťahy medzi platformami a dodávateľmi,
- obmedzenia možnosti jednotlivcov a podnikov zmeniť platformu,
- ako najlepšie riešiť nezákonný obsah na internete,
- aký dopad majú platformy na hospodársku súťaž sieťové efekty a využívanie dát a osobných údajov v obrovskom meradle, k čomu majú oveľa väčší sklon digitálne platformy ako tradičné podniky,
- ako platformy v kolaboratívnej ekonomike transformujú trh práce a sociálne poistenie,
- ako platformy v kolaboratívnej ekonomike menia vyžítvanie zdrojov a zodpovednosť.

Slovensko sa však prikláňa k názoru, že je v prvom rade potrebné navrhnuť **funkčný mechanizmus pre vymáhanie pravidiel**. Podporujeme vznik funkčného celoeurópskeho regulačného mechanizmu platforiem: od vhodného spôsobu monitoringu trhu a podávania podnetov (napríklad využitím nástrojov crowd-sourcingu), až po zlepšenie vymáhania vďaka rozšíreniu právomocí súčasných regulačných orgánov a zavedeniu systému koordinácie medzi zapojenými aktérmi. Očakávame, že bude jasne pomenovaná autorita zodpovedná za riešenie otázok spojených s digitálnymi platformami. Je potrebné stanoviť jasné pravidlá pre udeľovanie hodnotení napríklad úrovne taxi služieb alebo kvality liečebných procedúr na platformách..

K riešeniu otázky digitálnych platforiem je potrebné pristúpiť aktívne. Pre Slovensko je kľúčové, aby pomenované priority boli adresované čo najrýchlejšie a aby výsledkom bol vznik jasného a prehľadného regulačného rámca. Vitáme analýzu Európskej komisie, ktorá dôkladne zväží všetky možnosti. Na základe súčasných znalostí sa prikláňame k variante využitia selektívneho prístupu na základe riadnej definície predmetných platforiem (predpokladáme, že v jednotlivých sektoroch sa budú riešiť rôzne problémy) a riadneho preskúmania trhu respektíve jeho zlyhávania. Aj keď

prioritu by mali mať úpravy životného cyklu osobitej legislatívy (lex specialis), je potrebné zvážiť aj použitie horizontálnych nástrojov (lex generalis). Podľa nášho názoru predstavujú platformy unikátny fenomén digitálnej ekonomiky, vďaka sieťovým efektom, zhromažďovaniu veľkého množstva dát a takýto postup by mohol zabezpečiť lepšie nástroje pre reakciu na nové trendy. Pre prehľadnosť riešení navrhujeme, aby bol vytvorený dynamický model regulácií (dostupný na webovom sídle), ktorý by znázornil všetky dotknuté problémy a umožnil verejnosti sledovať ich riešenie.

Podporujeme zavedenie dynamických regulácií. Prostredie online platforiem sa rapídne mení, a preto si vyžaduje právny rámec, ktorý dokáže dostatočne rýchlo a flexibilne reagovať na zmeny. Zámerom bude pri každej regulácii presne definovať účel, kvôli ktorému vzniká, a verejný záujem, ktorý plánuje chrániť. Definovanie jasného účelu umožní dozorným orgánom povoliť väčšiu voľnosť regulovaným subjektom pri vykonávaní konkrétnych opatrení za predpokladu, že sa dosahuje stanovený cieľ regulácie. Víťame návrhy, aby dáta, ktoré zhromažďujú platformy, boli poskytované v anonymizovanej podobe za účelom hodnotenia dopadov regulácií. Súhlasíme s názorom, že digitálne platformy prinášajú potenciál pre lepšie sledovanie verejného záujmu. Digitálne platformy môžu tiež v budúcnosti prispieť k zjednodušovaniu pravidiel svojím vplyvom na fungovanie trhu a jeho transparentnosti (napríklad systémom reputácie podnikov a spotrebiteľov).

Pri návrhu riešení problémov uprednostňujeme **zjednodušovanie a odstraňovanie súčasných regulácií** všade tam, kde je to možné. Iniciatívy Digitálneho jednotného trhu vnímame ako príležitosť prispôbiť regulačné rámce digitálnej dobe a eliminovať nepotrebné a duplicitné pravidlá. Všetky nové návrhy musia byť dôkladne vyhodnotené. Podporujeme najmä celoeurópske riešenia a elektronickú podporu pre preukazovanie zhody s reguláciami. Nové pravidlá tak mali viesť k harmonizácii a odbúravaniu nepotrebných regulácií na národnej úrovni a eliminácii tzv. gold platingu.

Pre Slovensko je tiež dôležité nastavenie pravidiel tak, aby malé a stredné podniky (MSP) boli schopné vytvárať inovácie v oblastiach Smart Industry a internetu vecí, dokázali využívať platformy a prosperovali na vysoko konkurenčnom jednotnom digitálnom trhu.

Navrhované opatrenia na národnej úrovni

■ **Zavedenie dynamickej regulácie platforiem orientovanej na cieľ:**

Slovensko bude podporovať a aplikovať najlepšie európske praktiky v oblasti regulovania digitálnych platforiem a sprostredkovateľov tak, aby neboli ohrozené pracovné miesta a bezpečnosť spotrebiteľov a aby sa dosiahol rast ekonomiky a pozitívne inovácie na pracovnom trhu, ktoré povedú k posilňovaniu strednej vrstvy spoločnosti.

■ **Úprava zákonníka práce pre potreby kolaboratívnej ekonomiky:**

Zdieľaním zdrojov v kolaboratívnej ekonomike je nutné nanovo definovať vlastnícke právo poskytovateľa služieb ako aj zodpovednosť. Zmazáva sa tiež hranica medzi podnikateľom a spotrebiteľom, preto je nutné vyhodnotiť, kedy treba uplatňovať platné regulácie pre ochranu práv zamestnanca alebo pre zdanenie podnikateľskej činnosti. Znamená to posun k flexibilnejším a nastaviteľným dohodám o pracovných vzťahoch, pri zachovaní dostatočnej úrovne sociálnej ochrany pre tých, ktorí to potrebujú. Je dôležité, aby sa nové inovatívne biznis modely, ktoré kolaboratívna ekonomika prináša, využili v prospech pracujúcich.

■ **Preskúmanie možností pre akceptovanie umelej inteligencie:**

Identifikujú sa vhodné oblasti, v ktorých je vhodné využiť na rozhodovanie umelú inteligenciu, aby bolo možné presne vymedziť kompetencie umelej inteligencie, jej limity ako aj morálne aspekty

a otázku zodpovednosti a práv. Slovenska tak prispeje k celkovej diskusii o vhodnom regulačnom rámci pre digitálnu ekonomiku.

■ **Podpora inovačnej kapacity malých a stredných podnikateľov:**

Slovensko chce aktívne informovať MSP o nastávajúcich zmenách a pripraviť programy školení, pomocou ktorých získajú presnú predstavu o príležitostiach a možnostiach vyplývajúcich z digitálneho jednotného trhu. Očakáva sa zavedenie jednoduchých pravidiel, bezbariérový prístup na celý digitálny jednotný trh, systematické vytváranie dopytu po inováciách a pravidlá pre investície. Slovensko tiež podporí systematickú výmenu skúseností pri budovaní inovatívnych podnikateľských ekosystémov.

Výraznou skupinou MSP, ktoré patria k pilierom digitálnej ekonomiky, sú digitálne start-upy. Je potrebné posilnenie tohto ekosystému, najmä prepojením so špičkovým výskumom a rozšírením možností spolupráce na Európskej úrovni. Práve z oblasti kreatívneho ekosystému digitálnych start-upov môžu prichádzať nové služby a riešenia a pre ich dlhodobý úspech je kľúčové zaistenie dostatočného priestoru pre biznis aktivity, ktorý jednotný digitálny trh s rovnakými pravidlami ponúkne.

■ **Systematické zavádzanie Smart Industry a investície do platforiem v priemysle, doprave a zdravotníctve:**

Slovensko si posilní svoju pozíciu v oblasti automobilového priemyslu podporou ekosystému podnikov vytvárajúcich alebo využívajúcich vo svojich závodoch služby a procesy podľa koncepcie Industry 4.0. Komplexne sa tejto problematike venuje stratégia Smart Industry Ministerstva hospodárstva SR. Slovensko sa tiež sústreďí na inovácie v oblasti cestnej dopravy (autonómne, elektrické a lietajúce autá, inteligentné dopravné systémy reagujúce na stav dopravných komunikácií). Zo Slovenska sa stane takzvaný „Living Lab“, v ktorom bude možné testovať a škálovať nové riešenia pre inteligentné mestá a štát. Bude dôležité zabezpečiť, aby nové platformy v tradičných oblastiach vznikali bez problémov a bariér a aby boli umožňované disruptívne biznis modely.

■ **Modernizácia fungovania orgánov dozoru a dohľadu:**

V rámci reformy verejnej správy orgány dozoru a dohľadu výrazne modernizujú svoje procesy a technológie, aby dokázali efektívne dohliadať nad dodržiavaním pravidiel v ére online platforiem. Posilní sa najmä medzinárodná spolupráca s ostatnými orgánmi fungujúcimi v rámci digitálneho jednotného trhu.

3.2.4 Moderné nástroje pre rozvoj digitálneho kreatívneho priemyslu

Ambícia

V rámci digitálneho jednotného trhu potrebujeme lepšie a moderné nástroje, ktoré podporia producentov obsahu a zároveň podnikatia zvýšenie ponuky obsahu pre spotrebiteľov. Nový autorský zákon musí podporovať slobodu prejavu na internete, inovatívne biznis modely a nové kreatívne nápady nezávislých tvorcov naprieč celou Európou. Špecifickou príležitosťou pre slovenský kreatívny a inovačný sektor je podpora nových možností spracovania obsahu, akou je napríklad hĺbková analýza textov a údajov, čo vytvára dopyt po inovatívnych službách a riešeniach. Avšak výzvou ostáva, že šírenie ilegálneho obsahu, ktorý narúša autorské práva, je na vzostupe a pripravuje tak kreatívny priemysel o zisky a nové pracovné miesta. Len ak zoberieme do úvahy vyhľadávač Google, počet žiadostí na odstránenie liniek ku chránenému

obsahu vzrástol z niekoľko stoviek tisíc webových adries každý týždeň v roku 2011 na viac ako 20 miliónov za týždeň v roku 2016¹⁷.

Predstavenie priority

Kreatívny priemysel predstavuje tie časti ekonomiky, ktoré vytvárajú ekonomickú hodnotu na základe individuálneho tvorivého vkladu či umeleckého nadania. Digitálny kreatívny priemysel predstavuje sektor postavený na zhodnocovaní duševného vlastníctva, do ktorého možno zaradiť oblasti tvorivej činnosti, pri ktorej vzniká digitálny obsah v rámci literatúry, divadla, hudby, audiovizie, vizuálneho umenia, nových médií a softvéru. Digitálny obsah je tiež kľúčový pre rast digitálneho hospodárstva. Internet sa vo veľkej miere používa na kultúrne účely a digitálne formy zábavy, pričom sa očakáva dvojciferná mieru rastu tohto odvetvia (približne 12 %)¹⁸. K digitálnemu obsahu sa čoraz viac pristupuje cez inteligentné mobilné zariadenia. Výzvou ostáva vytvoriť také online platformy, v ktorých budú mať všetci autori digitálneho obsahu rovnaké možnosti presadiť sa a všetci používatelia internetu dostatočne rôznorodý obsah, a ktoré zároveň umožnia dodržanie autorských práv v modernom európskom rámci a primeranú odplatu držiteľom práv.

Legislatívne návrhy na reformu režimu autorských práv majú za cieľ odstrániť rozdiely medzi trhmi členských štátov a zabezpečiť cezhraničnú vymožiteľnosť práv duševného vlastníctva (hlavne v oblasti práv s komerčným charakterom).

Cieľmi reformy režimu autorských práv sú:

- riešenie otázok cezhraničného prístupu k legálnemu obsahu (aj v audiovizuálnom sektore),
- riešenie prenosnosti obsahu získaného zákonným spôsobom - cezhraničnej prenosnosti legálneho obsahu z jedného členského štátu EÚ do iného členského štátu EÚ,
- zabezpečenie väčšej právnej istoty pri cezhraničnom využívaní obsahu na osobitné účely (napríklad výskum, vzdelávanie, hĺbková analýza textov a údajov a podobne),
- objasnenie pravidiel týkajúcich sa aktivít sprostredkovateľov vo vzťahu k obsahu chránenému autorským právom.

Náš prístup

Slovenská republika má nový autorský zákon, ktorý je platný od roku 2016. Tento zákon svojou víziou predbieha momentálny stav v ostatných členských krajinách a mohol by slúžiť ako inšpirácia pre uvažovanie o spoločnom rámci autorských práv. Rieši totiž práve problematiku digitálneho prostredia, zohľadnenie požiadaviek týkajúcich sa tvorby, používania obsahu a ochrany v digitálnom prostredí.

Súčasný autorský zákon v Európe je neaktuálny a nepodporuje vývoj v digitálnej ekonomike. Počas diskusií je preto potrebné presadzovať stanoviská, ktoré zabezpečia modernizáciu a flexibilitu autorského práva a podporia vytvorenie dostatočnej ponuky legálneho obsahu. Prioritou je najmä odstránenie prekážok pri cezhraničnom používaní obsahu, ako i odstránenie rozdielov medzi fyzickými a digitálnymi dielami.

¹⁷ The War on Internet Piracy: Rani Molla a Shira Ovide, Bloomberg, 3.marca 2016, <https://www.bloomberg.com/gadfly/articles/2016-03-23/google-and-media-titans-clash-in-a-war-on-internet-piracy>

¹⁸ Stratégia pre jednotný digitálny trh v Európe: Európska komisia, COM(2015) 192 final.

Slovensko bude presadzovať harmonizáciu a zjednotenie autorského práva medzi členskými krajinami EÚ. Táto harmonizácia však musí výrazne zlepšovať súčasný stav a prispôbiť ho novej digitálnej dobe. Ako inšpirácia môže byť považovaný nový slovenský autorský zákon.

Navrhované opatrenia na národnej úrovni

■ **Revízia autorského zákona s ohľadom na digitálnu dobu:**

V rámci revízie autorského zákona sa zameriame na harmonizáciu pravidiel v EÚ, na vytvorenie širokej ponuky rôznorodého digitálneho obsahu a na zvyšovanie možností uplatnenia sa slovenských autorov aj v zahraničí. Podporia sa nové formy vytvárania intelektuálneho vlastníctva, hlavne v oblasti dátovej vedy a hĺbkového spracovania textov a údajov. Dôležité bude tiež sústrediť sa aj na možnosti dôsledného vymáhania autorských práv. Kľúčové bude podporovať národné a medzinárodné organizácie, ktoré sa venujú zberu a prešetrovaniu právnych sťažností na nelegálne využívanie digitálneho obsahu ako napríklad Lumen¹⁹, ako aj organizácie, ktoré sa venujú podpore slovenských autorov ako SOZA a LITA. Ďalšou oblasťou je podpora nových technológií ako Content ID²⁰, ktoré umožňujú autorom jednoducho identifikovať a sledovať, čo sa deje s ich digitálnym obsahom online.

■ **Zadefinovanie štandardizovaných licencií**

Spôsoby využívania diel a digitálneho obsahu viazaného na autorské právo je zakotvené v licencií. Keďže nové spôsoby využitia digitálneho obsahu alebo diela neustále vznikajú, nie sú zakotvené v autorskom zákone, ale musia byť presne definované v licencií. To vytvára často bariéru pre nezávislých autorov, ktorí musia riešiť právne konzultácie, ako aj pre samotných používateľov, ktorí musia vedieť interpretovať licenčné podmienky. Budeme preto podporovať štandardizovanie licencií na konkrétne prípady použitia ako napríklad na predaj digitálnych fotografií online alebo na zdieľanie videa online či na vytváranie otvorených údajov. Musí vzniknúť online pomocník, využívajúci umelú inteligenciu, ktorý na základe preferencií a požiadaviek autora odporučí vhodný typ licencie a poskytne jej prvý návrh, prípadne poskytne priamo štandardizované generovaný text. Veľmi ďaleko v tomto smere je nezisková organizácia Creative Commons, ktorá poskytuje štandardizovanú alternatívu k plnej licenčnej zmluve²¹.

■ **Informačná kampaň o možnostiach pre autorov:**

V rámci implementácie opatrení budeme informovať producentov digitálneho obsahu o nových možnostiach navrhnutého rámca autorských práv, najmä pri výbere vhodnej licencie a pri nových spôsoboch uplatnenia sa na konkurenčnom digitálnom jednotnom trhu. Cieľom bude zvyšovanie povedomia o ochrane autorských práv, práv súvisiacich s autorským právom, ako aj ďalších práv duševného vlastníctva (práva priemyselného vlastníctva). Aktivity sa zamerajú aj na propagáciu tvorivých činností vo sfére vedy a techniky a na vytváranie nových biznis modelov v kreatívnom priemysle. Všetky aktivity budú v súlade so Stratégiou kreatívneho priemyslu, vypracovanou Ministerstvom kultúry SR. Podporia sa projekty a iniciatívy zamerané na propagáciu slovenských autorov v zahraničí a na prezentovanie rôznych ciest k úspechu.

■ **Rozvoj virtuálnej reality na prezentovanie diel**

Nové technológie dokážu vdýchnuť bežným aktivitám nový rozmer. To platí obzvlášť pre virtuálnu a augmentovanú realitu, vďaka ktorým je možné vytvoriť príbehy o dielach priamo na ich výstave

¹⁹ <https://lumendatabase.org>

²⁰ <https://support.google.com/youtube/answer/2797370?hl=en>

²¹ <https://creativecommons.org/share-your-work/>

a urobiť ich tak atraktívnejšie pre širší okruh ľudí. Podporované budú preto pilotné inovatívne projekty, ktoré dokážu čo najefektívnejšie využiť virtuálnu a augmentovanú realitu na interaktívne odprezentovanie diel slovenských autorov.

3.2.5 Digitálne zručnosti pre modernú dobu

Ambícia

Slovensko vidí svoju budúcnosť vo vzdelaných občanoch, ktorí majú minimálne základné digitálne zručnosti, aby sa dokázali venovať svojej práci, viesť plnohodnotný život v modernej dobe a zapájať sa do diania vo virtuálnom svete. Budeme podporovať personalizovaný prístup k vzdelávaniu vďaka IKT nástrojom. Študenti budú rozvíjať svoje schopnosti učením sa riešiť problémy, spolupracovať, myslieť kreatívne a pristupovať kriticky k faktom založeným na objektívnych dátach.

Predstavenie priority

Komisia bude riešiť digitálne zručnosti a znalosti ako kľúčový prvok svojich budúcich iniciatív zameraných na zručnosti a odbornú prípravu.

Slovenskí občania majú relatívne dobrú úroveň digitálnych zručností. Počet pravidelných používateľov internetu na Slovensku (76 %) ²² od minulého roku vzrástol a je tesne nad priemerom EÚ. Aspoň základné digitálne zručnosti má takmer 60% Slovákov ²³.

Dôležité je ale monitorovať dopyt a ponuku nových zručností v digitálnej ekonomike, pretože sa očakáva stále vyššia nevyváženosť – už len do roku 2020 sa odhaduje, že bude neobsadených 825 000 pozícií pre profesionálov v oblasti IKT. Štúdia IDC tiež identifikovala rastúci trend v medzere medzi dopytom a ponukou dátových pracovníkov, ktorá je momentálne na úrovni 7.5%.

Náš prístup

Systém vzdelávania sa nastaví pre digitálny vek. Podľa štúdie IDC je penetrácia dátových pracovníkov na pracovnom trhu veľmi podobná v celej Európe (priemerná je 3 %), avšak na Slovensku je najnižšia s hodnotou 2 %. Preto sa sústredíme na efektívne spôsoby, ako občanov a podnikateľov celoživotne vzdelávať, aby dokázali kriticky myslieť, pracovať s dátami a prispôbovať sa meniacim sa požiadavkám pracovného trhu a možnostiam digitálnej ekonomiky. Nedostatočné digitálne zručnosti občanov a podnikateľov sú tiež veľkou bariérou v používaní elektronických služieb štátu a v konkurencieschopnosti malých a stredných podnikateľov na digitálnom jednotnom trhu. Kľúčové bude tiež sústrediť sa na motiváciu a rekvalifikáciu učiteľov, ktorí budú schopní podporiť svojich študentov na ceste ku kvalitnému a neustálemu vzdelávaniu sa. Pred vytvorením plošnej stratégie pre reformu vzdelávania však bude dôležité experimentovať v praxi a zozbierať objektívne dôkazy o tom, ktoré prístupy naozaj fungujú. A práve na to slúžia nasledujúce opatrenia tejto stratégie

Navrhované opatrenia na národnej úrovni

■ Zaviesť výučbu programovania a dátovej vedy už od základných škôl

²² Digital Economy and Society Index (DESI), 2015, Európska komisia.

²³ Digital Economy and Society Index (DESI), 2015, Európska komisia.

Pokrok ľudskej spoločnosti má za následok obrovskú explóziu informácií, ku ktorým sa dokážeme dostať prostredníctvom internetu za pár sekúnd. Preto narastá dôležitosť nesústreďovať výuku žiakov na memorovanie faktov, ale na prácu s informačnými zdrojmi, dátami a na kritické myslenie. S rozvojom umelej inteligencie sa programovacie jazyky stávajú pomaly dôležitejšie ako jazyky cudzie. Preto je nevyhnutné, aby sa žiaci popri cudzích jazykoch učili programovať už od základnej školy. Oveľa dôležitejšie, ako rozumieť syntaxi programovacieho jazyka, je naučiť sa myslieť v algoritmoch, a na to vzniká stále viac zaujímavých výukových nástrojov. Veľmi veľa sa tiež dá dosiahnuť samotnou zmenou prístupu učiteľa, ktorý podporuje zaujímavé metódy výuky, interaktívnu komunikáciu, kreativitu a slobodu v učení. Je potrebné podporovať vzdelávacie programy učiteľov ako napríklad LEAF²⁴ a rozširovať ich aj o zvyšovanie schopností učiť žiakov pracovať s dátami, kriticky myslieť a programovať.

■ **Odskúšať v praxi účinnosť adaptívneho vzdelávania**

Každý človek sa učí iným tempom a funguje naňho iný prístup. Avšak súčasné školstvo poskytuje len štandardizovaný zážitok pre všetkých žiakov. Vďaka rozvoju informačno-komunikačných technológií a dátovej vedy však možno oživiť proces vzdelávania interaktívnymi nástrojmi prispôbenými potrebám jednotlivcov. Žiaci si tak môžu kontrolovať čas, ktorý strávia nad danou úlohou, miesto (keďže časť výuky môže prebiehať aj online mimo školy) a rýchlosť učenia. Pre tento nový prístup k vzdelávaniu je tiež potrebné rekvalifikovať učiteľov a dostatočne ich motivovať na sebe pracovať. O účinnosti týchto metód a o dopade na spoločnosť sa však stále vedú odborné debaty, preto cieľom tohto opatrenia je začať s nimi experimentovať v slovenskom prostredí.

■ **Otestovať viaceré prístupy k efektívnemu šíreniu výukového materiálu formou pilotných štúdií („trials“)**

Vďaka informačno-komunikačným technológiám je možné sledovať v reálnom čase efektívnosť daného online výukového materiálu. Konkrétne možno skúmať, ako dlho udrží pozornosť študenta, akým tempom cez neho študent stíha prechádzať a ako dokáže aplikovať nadobudnuté poznatky v praxi. Celý výskum možno dokonca založiť na podobnom štatistickom princípe, akým sa vykonáva klinická štúdia na nové lieky. Vytvorí sa skupina študentov, ktorá bude testovať nový online materiál, a kontrolná skupina, ktorá sa bude učiť rovnaké zručnosti štandardným spôsobom, a na záver sa porovná úspešnosť oboch skupín pri aplikovaní poznatkov v praxi. V takýchto štúdiách sa budú testovať výukové materiály verejného aj súkromného či neziskového sektora, ako napríklad už bežiaci pilotný projekt Digitálna garáž²⁵ pre vzdelávanie v oblasti online marketingu.

■ **Zapojenie sa do celoeurópskeho vzdelávacieho a rekvalifikačného programu zamestnancov dátového hospodárstva:**

Pri rozvoji dátového hospodárstva je nevyhnutná kvalifikovaná pracovná sila. Dôležité je monitorovať súlad dopytu s ponukou nových analytických zručností, ako aj dostať kľúčových hráčov na mapu nástroja European Data Market Monitoring Tool. Pre uzatváranie priepasti medzi dopytom a ponukou podporí Slovensko vznik univerzitných aj celoživotných vzdelávacích programov zameraných na dátovú vedu a digitálne zručnosti. Pri návrhu vzdelávacích programov sa budú sledovať a využívať iniciatívy a programy European Data Science Academy a Európskej komisie ako aj podporovať online platformy pre vzdelávanie (platformy pre MOOC – „Massive Open Online Course“). Pri vzdelávaní a rekvalifikácii nemožno tiež opomenúť malých a stredných podnikateľov, ktorí navyše budú čeliť na digitálnom jednotnom trhu zvýšenej konkurencii. Podporovať sa budú digitálne inovatívne huby, kde sa budú môcť oboznámiť s novými

²⁴ <http://www.leaf.sk/sk/aktualne/irpu>

²⁵ <https://digitalnagaraz.withgoogle.com>

technológiami a digitálnymi zručnosťami nevyhnutnými pre ich odvetvie podnikania. Celoživotné vzdelávanie občanov a podnikateľov by malo byť možné sledovať v ich osobnom profile na platforme, ktorá im bude zároveň personalizovane odporúčať, v akej oblasti by sa ešte mali ďalej vzdelávať.

■ **Zvýšenie inklúzie znevýhodnených občanov do digitálnej ekonomiky:**

Z pohľadu zvýšenia inklúzie znevýhodnených občanov bude organizovaný program školení pre zapojenie sa do digitálnej ekonomiky a navrhnu sa sociálne a vzdelávacie politiky pre digitálnu dobu tak, aby mohli všetci občania bez ohľadu na vek využívať elektronické služby verejnej správy a mať patričný úžitok z digitálnej doby. Úspešnosť opatrení bude možné sledovať prostredníctvom nárastu využívania a akceptácie služieb eGovernmentu ako aj služieb digitálnej ekonomiky.

3.3 Prístup k európskym iniciatívam

V nasledujúcej časti je vysvetlený navrhovaný prístup k jednotlivým iniciatívam stratégie Digitálneho jednotného trhu. Slovensko sa hlási k všetkým európskym iniciatívam ako rovnocenný partner, pričom vo všeobecnosti podporuje zjednotenie a výrazné sprehľadnenie regulačného rámca v adresovaných témach. Slovensko má záujem, aby nové pravidlá výrazne modernizovali a zjednodušili nastavenie pravidiel v ekonomike tak, aby odpovedali na výzvy a problémy 21. storočia. Len tak bude možné v budúcnosti flexibilne reagovať na dynamický vývoj digitálnej ekonomiky a uspieť.

3.3.1 PRVÝ PILIER: LEPŠÍ ONLINE PRÍSTUP PRE SPOTREBITEĽOV A PODNIKY V CELEJ EURÓPE

Iniciatíva 1: Legislatívne návrhy na jednoduché a účinné cezhraničné zmluvné pravidlá pre spotrebiteľov a podniky

Návrhy Európskej komisie	■ Oznámenie Komisie- Digitálne zmluvy pre Európu – uvoľnenie potenciálu elektronického obchodu. ■ Návrh smernice EP a Rady o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o dodávaní digitálneho obsahu. ■ Návrh smernice EP a Rady o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o online a iných predajoch tovaru na diaľku. Návrhy boli vydané 9. decembra 2015.
Prístup	Slovensko má záujem presadzovať ambiciózny prístup pri návrhu spoločných pravidiel cezhraničného elektronického obchodu, ktoré vytvoria nový právny režim a kompletne odstránia rozdiely v oblasti kúpneho práva medzi jednotlivými členskými krajinami. Vo všeobecnosti budeme podporovať zlepšenie právnej istoty, s ktorou sa vždy spája aj minimalizácia sporov. Pokiaľ ide o návrh, Slovenská republika bude v negotiačných procesoch dbať na najvyššiu možnú konkrétnosť textu návrhu tak, aby sa odstránili všetky výkladové rozpory pri transpozícii smernice do slovenského právneho poriadku. Na druhej strane bude Slovenská republika dbať na to, aby výsledkom negociácií bol text smernice, ktorý je jednoduchý, zrozumiteľný a jednoznačný a zosúladený s inými návrhmi, resp. právnymi predpismi v oblasti ochrany spotrebiteľa.

Zodpovednosť	Pracovná skupina 1 - Cezhraničný obchod a služby (viď kapitolu 4 o koordinácii DSM a pracovných skupinách na národnej úrovni)
--------------	---

Iniciatíva 2: Preskúmanie nariadenia o spolupráci v oblasti ochrany spotrebiteľa

Návrhy Európskej komisie	Očakáva sa, že EK vydá 25. mája 2016 návrh Nariadenia o spolupráci orgánov dohľadu v oblasti ochrany spotrebiteľa
Prístup	Cieľom predkladaného návrhu bude zvýšenie efektivity fungovania cezhraničnej spolupráce orgánov dohľadu v oblasti ochrany spotrebiteľa. Priorita Slovenska je v súlade s proklamovaným cieľom návrhu. Slovensko ako krajina dlhodobo podporujúca zlepšovanie fungovania jednotného trhu považuje cezhraničnú vymožitelnosť spotrebiteľských práv za základný pilier rozvoja cezhraničného obchodu na vnútornom trhu EÚ. Od nariadenia očakávame: ■ jednoznačné vymedzenie kompetencií orgánov dohľadu, ■ nastavenie efektívneho centrálného koordinačného mechanizmu, ■ stanovenie jasných procesných pravidiel spolupráce, Na Slovensku plánujeme posilniť spoluprácu orgánov dozoru, ktoré sú zodpovedné za vynucovanie právnych predpisov na ochranu záujmov spotrebiteľov. Znamená to tiež použitie moderných nástrojov na kolaboráciu, zdieľanie informácií a orchestráciu procesov.
Zodpovednosť	Pracovná skupina 1 - Cezhraničný obchod a služby

Iniciatíva 3: Prieskum hospodárskej súťaže v odvetví elektronického obchodu, týkajúci sa online obchodu s tovarom a poskytovania služieb online

Návrhy Európskej komisie	Európska komisia 6.5.2015 zahájila v EÚ protimonopolné preskúmavanie týkajúce sa hospodárskej súťaže v odvetví elektronického obchodu. Prieskum by mal byť zverejnený v druhej polovici roku 2016.
Prístup	Podľa predbežných zistení z odvetvového prieskumu Komisie v sektore elektronického obchodu je v EÚ rozšírená prax geografického blokovania. Čiastočne za to môžu jednostranné rozhodnutia firiem nepredávať v zahraničí, sčasti však aj zmluvné prekážky vytvorené spoločnosťami, ktoré bránia spotrebiteľom pri cezhraničnom online nákupe v EÚ. Pre Slovensko je kľúčové, aby kroky Komisie viedli k zlepšeniu ponuky elektronického obchodu pre slovenských spotrebiteľov a k eliminácii geografického blokovania. Slovensko bude podporovať komunikáciu výsledkov prieskumu a aktívne riešenie navrhnutých opatrení, najmä v oblastiach koordinácie a zlepšenia činnosti protimonopolných úradov.
Zodpovednosť	Pracovná skupina 1 - Cezhraničný obchod a služby

Iniciatíva 4: Opatrenia v oblasti doručovania zásielok

Návrhy Európskej komisie	Očakáva sa, že EK vydá 25. mája 2016 návrh Nariadenia o cezhraničnom doručovaní balíkov.
--------------------------	--

Prístup	Vzhľadom na osobitosti poštových trhov v jednotlivých členských štátoch nepreferujeme tvrdé regulačné opatrenia typu "rovnako pre všetkých". Podporujeme iniciatívu Komisie na zvýšenie transparentnosti a dohľadu nad trhom prostredníctvom nepriameho "tlaku" na poštových hráčov pôsobiach na trhu, a to za účelom dosiahnutia zlepšenia cenovej dostupnosti a kvality služieb, ktoré budú primerane zodpovedať potrebám malých a stredných podnikov (e-retailers) ako aj ich zákazníkov. Rovnako podporujeme iniciatívu Komisie na zverejňovanie informácií o prístupe do sietí poštových podnikov a sadzách za prístup a za vybrané služby
Zodpovednosť	Pracovná skupina 1 - Cezhraničný obchod a služby

Iniciatíva 5: Rozsiahle preskúmanie s cieľom pripraviť legislatívne návrhy na odstránenie neopodstatneného geografického blokovania

Návrhy Európskej komisie	Očakáva sa, že EK vydá 25. mája 2016 návrh Nariadenia o geografickom blokovaní a iných diskrimináciách založených na mieste pobytu alebo národnosti.
Prístup	Geografické blokovanie na digitálnom trhu predstavuje praktiky obchodníkov, ktorými sa pre spotrebiteľov prichádzajúcich z rôznych členských štátov ponúkajú rozdielne podmienky bez objektívnej a odôvodniteľnej príčiny, respektíve sa obmedzuje ponuka produktov. V praxi to znamená hlavne rozdielne ceny a rozdielne zmluvné podmienky na základe lokality). Z pohľadu Slovenska je dôležité, aby sa návrh riešil dva kľúčové problémy: ■ stanovenie typov diskriminácie, ktoré možno považovať za neopodstatnené (návrhom vhodných kritérií), ■ nájdenie rovnováhy, aby sa dosiahlo významné posilnenie ochrany príjemcov, súčasne však nedošlo k priveľkým zásahom do zmluvnej slobody predajcov tovaru, poskytovateľov služieb, resp. prevádzkovateľov webov (návrhom vyvážených opatrení alebo obmedzení konania). Slovensko, ako krajina s malým trhom, nie je primárnym predmetom záujmu veľkého množstva poskytovateľov digitálneho obsahu a služieb. Znamená to, že ponuka digitálnych služieb je oproti vyspelým európskym krajinám výrazne limitovaná. Odstránenie neopodstatneného geografického blokovania preto výrazne zvýši ponuku digitálnych služieb a obsahu pre slovenských spotrebiteľov. Záujmom Slovenska nie je donútiť obchodníkov začať ponúkať produkty aj pre spotrebiteľov z menších členských krajín, ale zabezpečiť pre spotrebiteľov zo všetkých členských krajín rovnaké podmienky ponuky a nákupu. V rokovaniach bude preto presadzované: ■ limitácia princípov teritoriality, návrh funkčných multi-teritoriálnych licencií, ■ podpora zabezpečenia prenositeľnosti obsahu, ■ širší kontext návrhu vo vzťahu k problematike verejno-právneho vysielania.
Zodpovednosť	Pracovná skupina 1 - Cezhraničný obchod a služby

Iniciatíva 6: Legislatívne návrhy na reformu režimu autorských práv

Návrhy Európskej komisie	■ Oznámenie Komisie - Kroky smerom k modernému, európskejšiemu rámcu autorských práv. ■ Návrh nariadenia o zaistení cezhraničnej prenosnosti online obsahových služieb na vnútornom trhu. Vydané 9.12.2015
--------------------------	---

	2. vlna balíkov k autorskému právu – očakáva sa vydanie koncom septembra 2016
Prístup	Slovenská republika má nový Autorský zákon, ktorý nadobudol účinnosť 1.1.2016. Tento zákon svojou víziou predbieha momentálny stav v ostatných členských krajinách a mohol by slúžiť ako inšpirácia pre uvažovanie o spoločnom rámci autorských práv. Cieľom pri tvorbe Autorského zákona bolo práve vysporiadanie sa s problematikou digitálneho prostredia, zohľadnenie požiadaviek týkajúcich sa tvorby, používania kreatívneho obsahu a ochrany v digitálnom prostredí, avšak tento cieľ bol značne limitovaný zastaranou európskou autorskoprávnou legislatívou. Súčasný autorský zákon v Európe nezodpovedá rýchlemu napredovaniu technológií a neprináša dostatočnú podporu vývoja v digitálnej ekonomike. Počas diskusií je preto potrebné presadzovať stanoviská, ktoré zabezpečia modernizáciu a flexibilitu autorského práva a podporia vytvorenie dostatočnej ponuky legálneho obsahu. Prioritou je najmä odstránenie prekážok pri cezhraničnom používaní obsahu, ako i odstránenie rozdielov medzi digitálnym a takpovediac fyzickým prostredím. Slovensko bude presadzovať vhodný stupeň harmonizácie na úrovni EÚ, a tým aj výraznejšie priblíženie právnych úprav týkajúcich sa autorského práva členských krajín EÚ. Je tiež potrebné presadzovať stanoviská a riešenia, ktoré zabezpečia modernizáciu a flexibilitu autorského práva a podporia vytvorenie dostatočnej ponuky legálneho obsahu. Prioritou je najmä odstránenie prekážok pri cezhraničnom používaní obsahu, ako i odstránenie rozdielov medzi digitálnym a „fyzickým“ svetom
Zodpovednosť	Pracovná skupina 8 - Mediálny rámec

Iniciatíva 7: Preskúmanie smernice o satelitnom vysielaní a káblovej retransmisii

Návrhy Európskej komisie	Očakáva sa, že EK vydá koncom septembra 2016 návrh revízie smernice o satelitnom vysielaní a káblovej retransmisii
Prístup	Slovensko víta plánované otvorenie tejto smernice, ktoré by podľa nášho názoru malo zabezpečiť: - prispôsobenie pravidiel satelitného vysielania a káblovej retransmisii digitálnemu prostrediu a technologickému rozvoju, - lepší cezhraničný prístup k službám vysielateľov, - zabezpečenie súladu s novšou európskou autorskoprávnou legislatívou, - a vytvorenie jasného právneho rámca založeného na jednotných definíciách spôsobov použitia.
Zodpovednosť	Pracovná skupina 8 - Mediálny rámec

Iniciatíva 8: Legislatívne návrhy na zníženie administratívnej záťaže pre podniky vyplývajúcej z rôznych režimov DPH

Návrhy Európskej komisie	Očakáva sa, že EK vydá koncom roka 2016 legislatívne návrhy na zníženie administratívnej záťaže pre podniky vyplývajúcej z rôznych režimov DPH.
Prístup	Slovensko očakáva od predloženého návrhu nasledovné: Výrazne zjednodušovanie vykonávania daňových povinností vďaka automatizovaným a pro-klientskym službám daňovej správy,

	Riešenia, ktoré budú mať celkovo neutrálny dopad na výber daní (kompromis medzi znížením administratívnej záťaže a výberom DPH), V pripravovanom legislatívnom návrhu očakávame dosiahnutie správneho stupňa rovnováhy medzi znížením administratívnej záťaže pre SMEs na jednej strane a tým, že nebude ohrozený výber dane resp. neotvorí sa priestor pre zvýšenie daňových podvodov na úrovni DPH. Počas implementácie opatrení bude kladený dôraz na vytvorenie jednoduchých a inovatívnych služieb pre vykazovanie DPH, ktoré budú kombinovať: mobilný prístup, proaktívne vyplňanie výkazov, automatizovaný zber a spracovanie dát, jednoduchú navigáciu životnými situáciami, proklientsky prístup a podporu on-line interakcie.
Zodpovednosť	Pracovná skupina 1 - Cezhraničný obchod a služby

3.3.2 DRUHÝ PILIER: VYTVORENIE VHODNÝCH A ROVNAKÝCH PODMIENOK PRE MODERNÉ DIGITÁLNE SIETE A INOVAČNÉ SLUŽBY

Iniciatíva 9: Legislatívne návrhy na reformu súčasných pravidiel v oblasti telekomunikácií

Návrhy Európskej komisie	■ Návrh rozhodnutia o využívaní frekvenčného pásma 470 – 790 MHz v Únii. Vydané vo februári 2016 Očakáva sa, že v júni 2016 vydá EK legislatívny návrh, ktorého cieľom bude upraviť veľkoobchodné poplatky za regulované roamingové služby a navrhnúť ďalšie riešenia na veľkoobchodnej úrovni s cieľom odstrániť maloobchodné roamingové príplatky do 15. júna 2017. Očakáva sa, že v septembri 2016 vydá EK návrh revízie súčasného regulačného rámca pre elektronické komunikácie, ktorý sa skladá z rámcovej smernice, smernice o povolení, smernice o prístupe a smernice o univerzálnej službe.
Prístup	■ Návrh rozhodnutia o využívaní frekvenčného pásma 470 – 790 MHz v Únii. Vydané vo februári 2016 Cieľom návrhu je koordinované uvoľnenie frekvenčného pásma 700 MHz (694-790 MHz) na európskej úrovni, pre služby bezdrôtových širokopásmových elektronických komunikácií, a to v termíne najneskôr do 30. júna 2020. V dôsledku rýchleho rozvoja mobilných širokopásmových služieb (wireless/mobile broadband) je väčšia kapacita bezdrôtovej siete nevyhnutnosťou a frekvenčné pásmo 700 MHz prispeje k zabezpečeniu dostatočnej kapacity, a univerzálneho pokrytia. Cieľom je pripraviť pôdu na príchod 5G, čo umožní digitalizáciu priemyslu, rozvoj Internetu vecí (Internet of Things) a inovatívnych služieb, ako napríklad inteligentne navádzaných vozidiel. V súčasnosti uvedené frekvenčné pásmo sa prevažne využíva pre digitálne pozemské televízne vysielanie, ktoré by sa po novom malo presunúť do pásma pod 700 MHz, t. j. 470-694 MHz. Návrh, ktorý Európska komisia predložila začiatkom februára 2016, je citlivý pre viacero ČŠ vrátane SK, a to najmä preto, že frekvencie v pásme 700 MHz boli v SR pridelené na účely pozemského digitálneho televízneho vysielania do roku 2029. Pre viacero ČŠ je konečný termín pre uvoľnenie pásma 700 MHz pre wireless broadband 2020 príliš skorý a žiadajú o odklad aspoň o dva roky, vrátane Slovenska. Výstupy bude potrebné zapracovať do plánu využívania frekvenčného spektra. Zároveň bude potrebné pripraviť plán prechodu z DVB-T na DVB-T2. ■ Odstránenie roamingových príplatkov

	Odstránenie roamingových príplatkov vyplýva z nariadenia „TSM“ (telecoms single market), ktoré bolo prijaté v októbri 2015. V praxi to bude znamenať roamingové volania, SMS a dáta za rovnaké ceny, aké využívame doma. Používa sa označenie „RLAH“ – „roam like at home“. Konkrétne, nariadenie TSM stanovuje odstránenie maloobchodných roamingových príplatkov k 15. júnu 2017, avšak až po prijatí legislatívneho návrhu na revíziu veľkoobchodného trhu, ktorý má byť zo strany KOM predložený k 15. júnu 2016. Dôvodom je fakt, že veľkoobchodné náklady sú v jednotlivých ČŠ výrazne odlišné. ■ Návrh revízie regulačného rámca pre elektronické komunikácie Európska komisia plánuje v septembri 2016 predložiť návrh revízie regulačného rámca pre elektronické komunikácie, v kontexte čoho naznačuje viacero legislatívnych opatrení, a to predovšetkým: ■ revízia pravidiel prístupu k sieťam operátorov s významným vplyvom na trhu (obdoba dominantného postavenia) ■ opatrenia pre zabezpečenie širokopásmového pokrytia predovšetkým oblastí v ktorých neexistuje žiadne širokopásmové pripojenie, resp. širokopásmové pripojenie nespĺňa parametre stanovené v dokumente „Digitálna agenda pre Európu“ t.j. minimálne 30 Mbit/s (tzv. biele miesta), ako aj s ohľadom na „verejný záujem“ (školy, výskumné centrá, atď...) takým nastavením regulácie, ktorá bude stimulovať investície súkromných investorov v takýchto oblastiach ■ zlepšenie harmonizácie pridelenia frekvenčného spektra, vrátane prehodnotenia úlohy Orgánu európskych regulátorov pre elektronické komunikácie alebo Skupiny pre politiku rádiového frekvenčného spektra ■ analýza možnosti zrovnoprávnenia regulácie tradičných telekomunikačných operátorov a tzv. „OTT²⁶“ hráčov aj prípadné opatrenia na ich reguláciu ako poskytovateľov služieb elektronických komunikácií
Zodpovednosť	Pracovná skupina 2 - Telekomunikácie

Iniciatíva 10: Preskúmanie smernice o audiovizuálnych mediálnych službách

Návrhy Európskej komisie	Očakáva sa, že v máji 2016 vydá EK návrh revízie smernice o audiovizuálnych a mediálnych službách.
Prístup	Vzhľadom na otvorenosť slovenského mediálneho trhu, je pre SR revízia smernice dôležitá a vítaná. Z pohľadu SR bude dôležité, aby sa revízia zamerala na nasledovné témy: ■ Prijatie revidovanej smernice o audiovizuálnych mediálnych službách (počas SK PRES by sa mali začať rokovania a ich ukončenie sa očakáva na konci roka 2017), ktorá najskôr prejde dôsledným hodnotením jej dopadov na súčasný mediálny segment. Všeobecným cieľom by pritom malo byť vytvorenie stabilného regulačného rámca a zachovanie slobody a plurality médií.

²⁶ OTT – „over the top“, subjekty, ktoré poskytujú služby porovnateľné so službami elektronických komunikácií, avšak nevlastnia siete (Skype, Viber, WhatsApp...)

	■ Preskúmanie, či platná legislatíva nemá zahŕňať väčší záber poskytovateľov a služieb, ktoré momentálne nie sú zahrnuté kvôli charakteru obsahu alebo geografickej dostupnosti. ■ Vytvorenie rovnocenných podmienok pre všetky mediálne spoločnosti prostredníctvom postupného zjednocovania regulácie v prípade televízneho vysielania a mediálnych služieb na požiadanie. ■ Zvýšenie ochrany maloletých, prostredníctvom úpravy súčasných pravidiel predovšetkým v oblasti služieb na požiadanie a platforiem. ■ Prehodnotenie opatrení na podporovanie európskych (vrátane slovenských) diel okrem iného aj na digitálnych platformách pre audiovizuálny obsah. ■ Zlepšenie spolupráce národných regulačných orgánov pri riešení cezhraničných sporov a zabezpečenie ich nezávislosti.
Zodpovednosť	Pracovná skupina 8 - Mediálny rámec

Iniciatíva 11: Komplexná analýza úlohy platforiem na trhu vrátane nezákonného obsahu na internete

Návrhy Európskej komisie	Očakáva sa, že v máji 2016 vydá EK návrh Oznámenia Komisie o úlohe platforiem (vrátane nelegálneho obsahu). Očakáva sa, že v júni 2016 vydá EK návrh Iniciatívy ku kolaboratívnej ekonomike.
Prístup	Digitálne platformy prinášajú veľa prínosov a inovácií spotrebiteľom aj dodávateľom vyplývajúcich z digitalizácie a jednoduchosti kopírovania a šírenia obsahu. Vitáme dosahované technologické a biznis inovácie, na druhej strane však musíme nastaviť systém tak, aby boli dostatočne adresovať obavy. Naším hlavným zámerom je nájsť riešenia, ktoré podporia rast inovácií a zavedenie jasných a presných pravidiel vhodných pre digitálnu ekonomiku. Dôležitý je najmä aspekt využívania dát, ktoré spracovávajú digitálne platformy v prospech všetkých aktérov trhu: ■ funkčný mechanizmus pre vymáhanie pravidiel, ■ aktívne riešenie otázky digitálnych platforiem a orientácia na budúcnosť, ■ zjednodušovanie súčasného regulačného rámca a dynamická regulácia, ■ využívanie dát z platforiem pre lepšie rozhodovanie vo verejnej správe. Pozri tiež popis prioritnej témy Online platformy pre podporu kolaboratívnej ekonomiky a smart industry.
Zodpovednosť	Pracovná skupina 4 - Dátové hospodárstvo

Iniciatíva 12: Preskúmanie smernice o súkromí a elektronických komunikáciách

Návrhy Európskej komisie	Očakáva sa, že v decembri 2016 vydá EK návrh revízie smernice o súkromí a elektronických komunikáciách.
Prístup	Slovensko zastáva názor, že v čase rýchlo napredujúcej digitalizácii a konvergenencie nemá zmysel rozlišovať technologicky medzi telekomunikačnými a mediálnymi službami a službami informačnej spoločnosti. Takéto delenie je netransparentné pre spotrebiteľa, máťuce pre novovznikajúce podniky a zabraňuje efektívne regulovať ochranu dát a súkromia. V prvom kroku preto Slovensko vyžaduje dôsledné prehodnotenie rozsahu a pôsobenia troch samostatných regulačných rámcov pre oblasť elektronického obchodu, elektronických komunikačných služieb a mediálneho obsahu vzhľadom na

	nové konvergentné digitálne služby (príkladom problémov je služba „cookies“ v prehliadači, ktorá je momentálne zaradená do regulovania elektronických komunikačných služieb, alebo rozdiel v prístupe medzi e-mailom a správami vymieňanými napríklad cez sociálne platformy). Aktualizuje sa regulačný rámec v oblasti kybernetickej a informačnej bezpečnosti na základe najlepších praktík a platných smerníc a nariadení EÚ. Aplikujú sa najlepšie praktiky ochrany osobných údajov a kybernetickej bezpečnosti a vytvoria sa top riešenia vďaka verejným investíciám v rámci Operačného programu Integrovaná infraštruktúra, prioritná os 7.
Zodpovednosť	Pracovná skupina 6 - Dôvera a bezpečnosť

Iniciatíva 13: Vytvorenie zmluvného verejno-súkromného partnerstva pre kybernetickú bezpečnosť

Návrhy Európskej komisie	Očakáva sa, že v júni 2016 vydá EK návrh Oznámenie Komisie o konkurencieschopnom a inovatívnom priemysle v oblasti kybernetickej bezpečnosti - zabezpečenie digitálnych technológií v Európe. Očakáva sa, že v júni 2016 vydá EK Rozhodnutie Komisie o vytvorení zmluvného PPP partnerstva v oblasti kybernetickej bezpečnosti.
Prístup	Slovensko sa pokúsi zapojiť do pripravovaných partnerstiev, keďže kybernetická/informačná bezpečnosť patrí k dôležitým prioritám informatizácie.
Zodpovednosť	Pracovná skupina 6 - Dôvera a bezpečnosť

3.3.3 TRETÍ PILIER: MAXIMALIZÁCIA RASTOVÉHO POTENCIÁLU NÁŠHO EURÓPSKEHO DIGITÁLNEHO HOSPODÁRSTVA

Iniciatíva 14: Iniciatívy týkajúce sa vlastníctva údajov, voľného toku údajov (napríklad medzi poskytovateľmi cloudu) a európskeho cloudu

Návrhy Európskej komisie	■ Oznámenie Komisie: Európska iniciatíva cloudu bolo vydané 19. apríla 2016 ■ Očakáva sa, že koncom novembra 2016 vydá EK návrh nariadenia o voľnom toku dát
Prístup	Zavedie sa moderný regulačný rámec v súlade so všeobecným nariadením o ochrane údajov pre efektívne využívanie dát z verejného aj súkromného sektora, ktoré dokážu pozitívne prispieť k verejnému blahu. Občania postupne získajú právo kontrolovať tok svojich dát, ktoré budú vlastniť, a udeľovať súhlas na ich spracovanie – prvou oblasťou pre túto zmenu bude zdravotníctvo. Do prostredia eGovernmentu sa nasadí pilotné riešenie Systému na správu osobných údajov (Personal Information Management System), ktoré naštartuje akceptáciu trhom a spotrebiteľmi a podporí tak vznik ďalších komerčných riešení a aplikácií. Pozri tiež prioritnú tému Budovanie dátového hospodárstva pre lepšie využívanie dát. Vo výskume a vývoji sa budú podporovať projekty zamerané na kvantové technológie cloudu, ktoré umožnia spoľahlivo a efektívne spracovávať obrovské množstvo dát. Podporíme odstraňovanie bariér pri využívaní cloudov pre verejnú správu aj v iných členských štátoch, a to napríklad certifikáciou služieb cloudu alebo definovaním jasných pravidiel pre zmenu poskytovateľa služieb cloudu.

Zodpovednosť	Pracovná skupina 4 - Dátové hospodárstvo Pracovná skupina 5 - Interoperabilita a štandardy
--------------	---

Iniciatíva 15: Prijatie plánu pre prioritné normy IKT a rozšírenie európskeho rámca interoperability pre verejné služby

Návrhy Európskej komisie	■ Oznámenie Komisie: priority v IKT štandardizácii bolo vydané v apríli 2016 ■ Pracovný dokument Komisie o internete vecí bol vydaný v apríli 2016 ■ Oznámenie Komisie: Digitalizácia európskeho priemyslu Očakáva sa, že koncom roka 2016 vydá EK Oznámenie Komisie o európskom rámci interoperability/stratégie. Očakáva sa, že koncom roka 2016 vydá EK návrh legislatívneho aktu k EU katológ IKT štandardov.
Prístup	Pre úspech Slovenska je nevyhnutná špecializácia sa na odvetvia, ktoré majú potenciál priniesť najvyšší úžitok v celoeurópskej diskusii. Navrhujeme vstupy do štandardizácie v nasledujúcich prioritných oblastiach: ■ cloud computing, ■ dátovo orientované služby a aplikácie, ■ ochrana osobných údajov spojené hlavne so štandardizáciou v oblasti Systému na správu osobných údajov (Personal Information Management System) a algoritmov a postupov pre anonymizáciu a pseudonymizáciu, ■ eHealth, ■ Inteligentné dopravné systémy (ITS), ■ interoperabilita verejných služieb. Predpokladom úspechu je vytvorenie kolaborácie a spolupráce pri návrhu štandardov: súkromný sektor, výskumné inštitúcie a verejná správa, vrátane normalizačných organizácií. Budeme podporovať najmä iniciatívy zdola a úspešné dokončenie súčasných iniciatív (napríklad nemecká koncepcia Industry 4.0). Európska komisia by mala nastaviť systém všeobecného rámca a pravidiel pre rýchle vytváranie štandardov na základe reálnej potreby digitálnej ekonomiky. Výrazne podporíme iniciatívy a návrhy, ktoré budú eliminovať fragmentáciu trhu. Pozri tiež popis strategickej témy digitalizácia verejných služieb a cloud computing,
Zodpovednosť	Pracovná skupina 3 – Digitálna ekonomika Pracovná skupina 5 - Interoperabilita a štandardy

Iniciatíva 16: Nový akčný plán pre elektronickú verejnú správu vrátane iniciatívy týkajúcej sa zásady „stačí len raz“ a iniciatívy na vybudovanie prepojenia obchodných registrov

Návrhy Európskej komisie	■ Oznámenie EK: eGovernment akčný plán 2016-2020. Vydaný v apríli 2016 ■ Iniciatíva k digitálnym zručnostiam
Prístup	Slovensko bude presadzovať štandardizáciu základných rozhraní verejných služieb (API), aby bolo možné orchestrovať cezhraničné životné situácie. Zameria sa na prezentáciu inovatívnych riešení, ktoré sa vyvinú v oblasti služieb verejnej správy počas obdobia 2014 až 2020 na európskej úrovni v oblastiach:

	■ dátová integrácia registrov (napríklad integrácia obchodných registrov a registrov úpadcov) a procesná optimalizácia riešenia životných situácií a nasadenie interaktívnych aplikácií pre verejné služby, ■ nasadenie big-data a konceptov lepšieho využívania znalostí v rozhodovaní v oblastiach ako sledovania priorít vlády, posudzovanie dopadov politik, hodnotenie regulácií (RIA), manažment efektivity verejnej správy a súdnictva, ■ inovovanie a modernizácia verejných služieb (umelá inteligencia, automatizácia, personalizácia). Z pohľadu zvýšenia inklúzie znevýhodnených občanov bude organizovaný program školení pre zapojenie sa do digitálnej ekonomiky a navrhnu sa sociálne politiky pre digitálnu dobu. Pozri tiež popis strategickej témy digitalizácia verejných služieb a cloud computing.
Zodpovednosť	Pracovná skupina 5 - Interoperabilita a štandardy Pracovná skupina 7 - eInklúzia

4 Koordinácia a implementácia

Implementácia digitálneho jednotného trhu na Slovensku bude náročný proces, ktorý si vyžiada koordináciu veľkého množstva inštitúcií verejnej správy a zástupcov súkromného sektora. Aby bolo možné proces návrhu zmien a ich následnej implementácie v podmienkach Slovenska efektívne sledovať a riadiť, navrhujeme koordinačný mechanizmus pre zavedenie digitálneho jednotného trhu. Tento mechanizmus predstavuje organizačnú štruktúru a metódy spolupráce, ktoré povedú k úspešnej implementácii opatrení digitálneho jednotného trhu.

Úlohy v súvislosti s návrhom a implementáciou digitálneho jednotného trhu

Slovensko bude pristupovať k príprave pravidiel Digitálneho jednotného trhu proaktívne. Pre každú prioritnú tému vytvorí pozície Slovenska, ktoré budú vychádzať z dôkladnej analýzy jednotlivých oblastí, participácie na konzultáciách a poznaní názorov domáceho a zahraničného podnikateľského prostredia. Príprava pozícií je v kompetencii jednotlivých rezortov (gestorov), ktoré majú danú prioritnú tému na starosti. Je však potrebné, aby jednotlivé pozície boli v celkovom súlade s touto stratégiou a o stave ich prípravy boli informované zainteresované strany.

Po schválení smerníc a nariadení v Európskej únii bude potrebná rýchla a účinná implementácia, spočívajúca najmä v transpozícii smerníc do slovenskej legislatívy, plánovaní potrebných projektov, realizácii zmien, zvyšovaní povedomia o digitálnom jednotnom trhu v podnikateľskom prostredí a poskytovaní odbornej asistencie podnikateľskému prostrediu v súvislosti s prípravou na nové pravidlá.

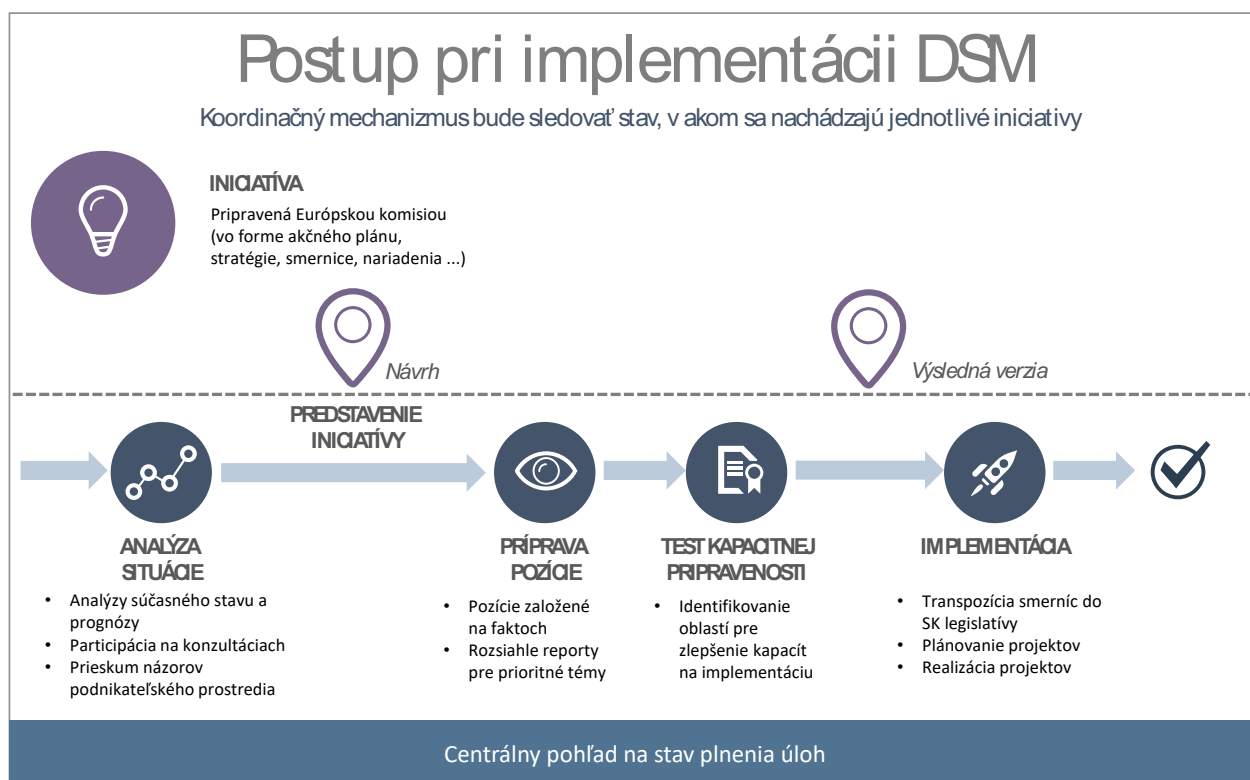
Je dôležité, aby existoval centrálny pohľad na aktuálny stav plnenia všetkých úloh v súvislosti s návrhom a implementáciou digitálneho jednotného trhu. Je tiež potrebné, aby príslušné authority boli schopné sa podieľať na návrhu opatrení a efektívne implementovať opatrenia. Preto sa vykonajú **testy kapacitnej pripravenosti** pre každú iniciatívu digitálneho jednotného trhu, v ktorej možno očakávať nové smernice alebo ktorá je prioritnou témou Slovenska. Test kapacitnej pripravenosti by mal zodpovedať na otázky:

- Máme k dispozícii dostatok dát o oblasti regulácie, aby sme dokázali pripraviť stanoviská?

- Máme jasne stanované priority a ciele?
- Je organizačné zabezpečenie dostatočné?
- Poznáme názor a záujmy podnikateľského prostredia v danej oblasti?
- Máme dostatočne podporený proces pre odstraňovanie gold-platingu v danej oblasti?

Na základe vyhodnotenia testu bude možné prijať konkrétne opatrenia pre zvýšenie schopnosti úspešne implementovať digitálny jednotný trh.

Obrázok 3: Postup pri implementácii DSM bude riadený koordinačným mechanizmom

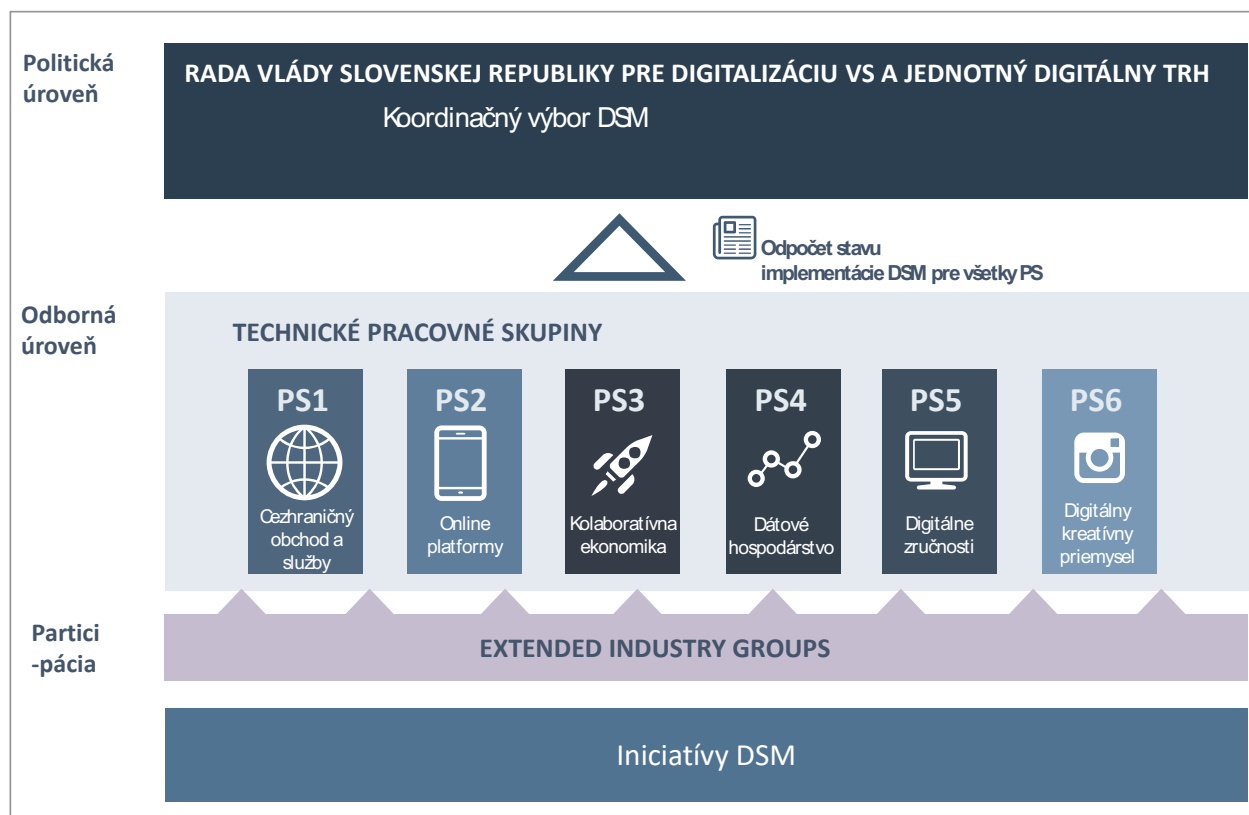

Koordinácia aktivít bude prebiehať na troch úrovniach: politickej, odbornej a na úrovni participácie.

Koordinálny výbor pre digitálny jednotný trh ako súčasť Rady vlády Slovenskej republiky pre digitalizáciu verejnej správy a jednotný digitálny trh

Na politickej úrovni bol v roku 2015 zriadený **Koordinálny výbor pre digitálny jednotný trh** - medzirezortná jednotka na úrovni štátnych tajomníkov zainteresovaných rezortov. Jeho úlohou je koordinovať jednotlivé európske a národné aktivity na politickej a strategickej úrovni. Koordinálny výbor tak bude schvaľovať plán aktivít DSM a dohliadať nad postupom plnenia úloh. V prípade potreby zabezpečí politické riešenie problémov a prideliť potrebné zdroje na realizáciu úloh. V rámci koordinačného výboru tiež budú diskutované prípadne sporné otázky, s cieľom nájsť konsenzus a politickú podporu pre riešenia vybrané ako najlepšie na základe objektívnych dôkazov.

Obrázok 4: Tri úrovne koordinácie DSM

Koordinácia DSM bude kľúčová úloha Rady vlády Slovenskej republiky pre digitalizáciu verejnej správy a jednotný digitálny trh a za týmto účelom by sa rada vlády mala stretávať minimálne raz za tri mesiace. Členmi Rady vlády Slovenskej republiky pre digitalizáciu verejnej správy a jednotný digitálny trh pre oblasť digitálneho jednotného trhu sú:

- **UPVII – ako koordinátor a líder iniciatív DSM**, zastúpený podpredsedom vlády,
- generálny riaditeľ sekcie informatizácie spoločnosti UPVII,
- MF SR, zastúpené štátnym tajomníkom,
- MH SR, zastúpené štátnym tajomníkom,
- MV SR, zastúpené štátnym tajomníkom,
- MS SR, zastúpené vedúcou služobného úradu,
- ÚV SR zastúpené vedúcim Úradu vlády SR,
- MK SR, zastúpené štátnym tajomníkom,
- MDVaRR SR, zastúpené štátnym tajomníkom,
- MŠVVaŠ SR, zastúpené štátnym tajomníkom,
- MZ SR, zastúpené štátnym tajomníkom,
- MPSVaR SR,
- NBÚ, zastúpené námestníkom riaditeľa,
- NASES, zastúpené generálnym riaditeľom,

- ÚOOÚ, zastúpený podpredsedom,
- Zástupcovia záujmových združení a mimovládneho sektora.

Na zasadaní Rady vlády Slovenskej republiky pre digitalizáciu verejnej správy a jednotný digitálny trh bude prezentovaná správa o stave implementácie digitálneho jednotného trhu a projektov programu CEF.

Technické pracovné skupiny

Na odbornej úrovni budú vytvorené **technické pracovné skupiny**. Pôjde o šesť expertných pracovných skupín, ktoré sa budú venovať riešeniu úloh v jednotlivých témach. Skupiny budú tvoriť pozície Slovenska do Rady EÚ a do EK, prinášať inovácie v jednotlivých oblastiach a následne realizovať implementáciu zmien. Očakáva sa, že technické pracovné skupiny budú iniciatívne a prinesú nové prvky. V rámci technických pracovných skupín by mala byť umožnená efektívna a konštruktívna diskusia o relevantných dopadoch opatrení a návrhoch na ich zlepšenie.

- **TPS1: Cezhraničný obchod a služby** – bude mať na starosti iniciatívy, ktoré riešia nastavenie systému spolupráce orgánov dohľadu, rozšírenie ponuky služieb a administratívne zjednodušenie elektronického obchodu. Gestorom TPS1 je Ministerstvo hospodárstva SR.
- **TPS2: Online platformy** – pôjde o komplexnú analýzu úlohy online platforiem (vyhľadávače, sociálne médiá, obchody s aplikáciami atď.). Bude sa tiež riešiť nastavenie pravidiel DSM spôsobom, ktorý stimuluje rozvoj digitalizácie priemyslu a internetu vecí. Slovensko bude vystupovať ako líder pre harmonizovanie aktivít členských štátov EÚ v oblasti podpory MSP a inovácií. Gestorom TPS2 je Úrad podpredsedu vlády pre investície a informatizáciu.
- **TPS3: Kolaboratívna ekonomika** – budú sa skúmať nové ekonomické a sociálne modely ako aj možnosti nastavenia vhodnej rovnováhy medzi flexibilitou a spoľahlivosťou a dosiahnutie väčšej variability a atraktívnosti pracovných a zárobkových príležitostí. Snahou bude podporovať pozitívnu sociálnu transformáciu spoločnosti v kolaboratívnej ekonomike. Gestorom TPS3 je Ministerstvo hospodárstva SR.
- **TPS4: Dátové hospodárstvo** – bude mať na starosti riešenie voľného toku údajov, analytické spracovanie dát a cloud. Bude riešiť prístup k dátam ako k vzácnemu zdroju a umožnenie maximálneho využitia ich potenciálu v hospodárstve. Gestorom TPS4 je Úrad podpredsedu vlády pre investície a informatizáciu.
- **TPS5: Digitálne zručnosti** – bude mať na starosti podporu inkluzívnej digitálnej spoločnosti a rast digitálnych zručností obyvateľstva. Systém vzdelávania sa nastaví pre digitálny vek. Gestorom TPS5 je Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR.
- **TPS6: Digitálny kreatívny priemysel** – bude riešiť revíziu autorskoprávných pravidiel a nový prístup k tvorbe a šíreniu digitálneho obsahu, odstránenie prekážok a rozdielov medzi fyzickým a digitálnym svetom. Gestorom TPS6 je Ministerstvo kultúry SR.

Participatívna úroveň – rozšírené skupiny „Extended industry groups“

Participácia odbornej verejnosti a zástupcov priemyslu bude pokrytá tzv. „**Extended industry groups**“, ktoré budú realizovať zapojenie súkromného sektora a prinášať tak pohľad zainteresovaných trhových subjektov.

Participácia je kľúčová pre dosiahnutie kvalitných a praktických výsledkov. Keďže dopady digitálneho jednotného trhu pocítia najmä podnikatelia pôsobiaci v jednotlivých sektoroch digitálnej ekonomiky, zriadi sa „extended industry group“ pre každú pracovnú skupinu, ktorá bude

prinášať relevantné pohľady a obhajovať oprávnené ekonomické záujmy sektora. „Extended industry groups“ by mali byť zriadené ako pomoc v rámci pracovných skupín a očakáva sa, že budú komunikovať priamo s danou technickou pracovnou skupinou. „Extended industry groups“ by sa mali venovať najmä: konzultácii navrhovaných opatrení na európskej a národnej úrovni, príprave podkladov pre návrhy, vstupným analýzám a šíreniu povedomia o digitálnom jednotnom trhu medzi účastníkmi trhu v danom sektore.

Systematický monitoring a reporting

Predmetom rokovania bude i prehľad o prebiehajúcich aktivitách, pláne na nasledujúce obdobie a o stave plnenia úloh. Podporu fungovania koordinačného výboru bude zabezpečovať Úrad podpredsedu vlády pre investície a informatizáciu ako líder a koordinátor implementácie DSM. Bude tak systematicky monitorovať postup návrhu a implementácie digitálneho jednotného trhu. Na základe výsledkov monitoringu bude možné aktualizovať **plán implementácie DSM**.

Samotné fungovanie a intenzita spolupráce technickej pracovnej skupiny je ponechaná na rozhodnutie gestora pracovnej skupiny, pričom sa predpokladá flexibilita. Očakávame, že každá technická pracovná skupina vypracuje: plán aktivít (krátkodobý – 3 mesiace a strednodobý – 2 roky), ktorý bude zohľadňovať riešenie zverených úloh a špeciálny plán vo vzťahu k slovenskému predsedníctvu. Plán aktivít by mal reflektovať základné úlohy pre pracovnú skupinu vo vzťahu k reálnemu postupu schvaľovania predkladaných návrhov Európskej komisie.

Raz za 1 mesiac technická pracovná skupina predstaví odpočet stavu, ktorý bude obsahovať: určenie zodpovedností, stav každej iniciatívy; realizované aktivity; plánované aktivity na ďalšie obdobie a otvorené problémy. Na základe odpočtov stavu pripraví Úrad podpredsedu vlády pre investície a informatizáciu pred každým zasadaním koordinačného výboru celkový report o stave implementácie DSM.

Relevantné informácie, dokumenty a materiály týkajúce sa predmetných iniciatív digitálneho jednotného trhu budú umiestnené v jednotnom kolaboračnom priestore a prístupné všetkým zúčastneným. Kolaboračný priestor pripraví Úrad podpredsedu vlády pre investície a informatizáciu.

Komunikácia voči verejnosti

Komunikácia možností a zmien vďaka DSM pre verejnosť by mala byť v maximálnej miere interaktívna a otvorená. Pre účely komunikácie sa bude využívať webové sídlo a facebooková stránka, kde budú prezentované všetky novinky súvisiace s návrhmi a implementáciou digitálneho jednotného trhu. Cieľom je, aby verejnosť vedela, čo sa pripravuje, a mohla vyjadriť svoje postoje a názory. Komunikácia sa bude venovať úlohe informovať o zmenách, aby sa dokázali subjekty na zmeny dôkladne a dostatočne pripraviť. Do komunikácie voči verejnosti budú zapojené jednotlivé technické pracovné skupiny a „extended industry groups“.

5 Digitálny jednotný trh ako téma Slovenského predsedníctva

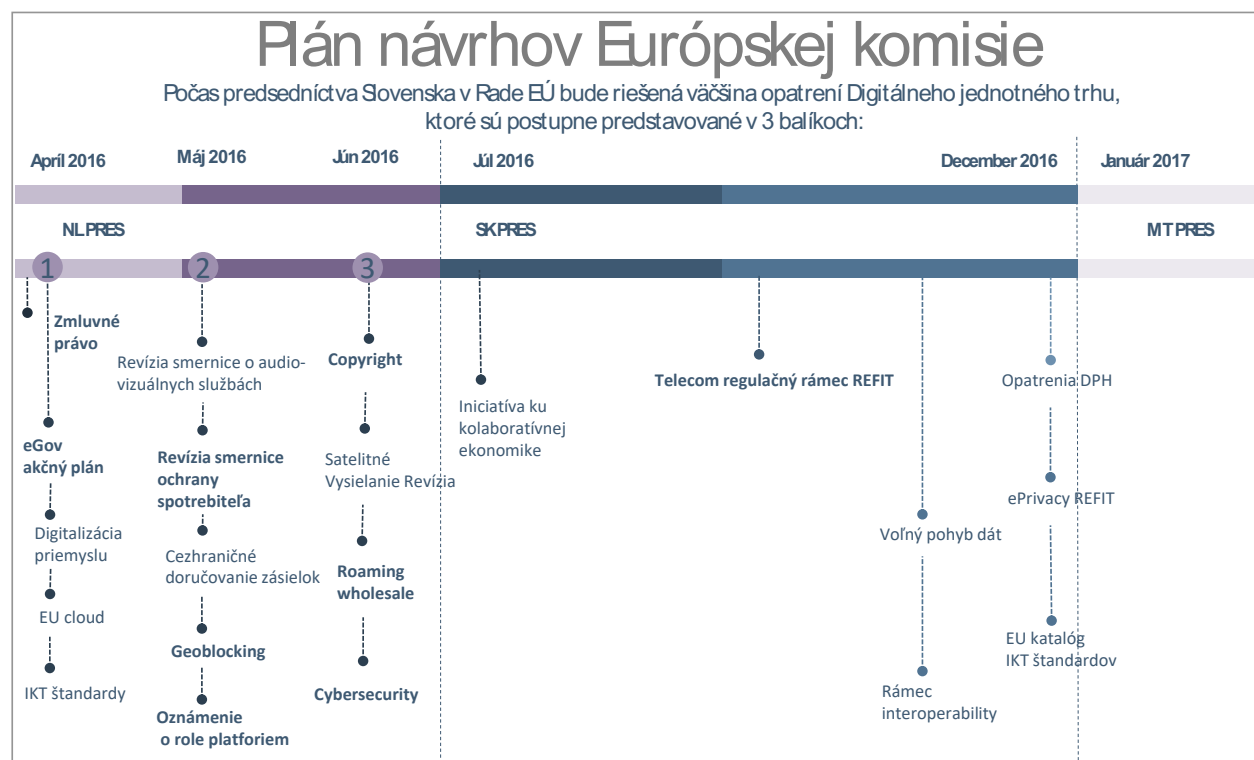
Dosiahnutie výrazného pokroku v implementácii digitálneho jednotného trhu v EÚ patrí k najdôležitejším prioritám slovenského predsedníctva v Rade EÚ, ktoré bude prebiehať v druhej polovici roka 2016. Väčšina návrhov Európskej komisie je predstavovaná počas obdobia 2015 až

2016, preto úlohu Slovenska je možné považovať za historickú, keďže budeme viesť diskusie o predmetných návrhoch, pripravovať stanoviská rady prípadne návrhy prezentovať. Náš prístup bude postavený na nasledujúcich princípoch:

- podpora ambícií a celkovej modernizácie digitálnej ekonomiky EÚ, pričom dôraz bude kladený na maximálnu harmonizáciu a rýchlu implementáciu opatrení,
- snaha o nájdenie kompromisu bude podporená kvalitnými analýzami, porovnávaním alternatív – pokúsime sa podporiť návrh politik a regulácií založený na dátach a kvalitné vypracovanie kompromisných návrhov,
- stimuláciu odbornej diskusie o otvorených otázkach: vo webovom priestore, ako i organizovaním konferencie Digital Assembly,
- dôraz na zdieľanie dát a názorov - organizácia diskusií bude podporená modernými technológiami.

Pre zodpovedné inštitúcie to znamená najmä dôkladnú analytickú prípravu v predpokladaných otázkach pred predsedníctvom.

Obrázok 5: Predpokladaný plán predstavovania návrhov opatrení Digitálneho jednotného trhu

Predpokladaný pokrok

Reálny pokrok v prerokovávaní jednotlivých návrhov závisí najmä na plnení harmonogramu predkladania návrhov Európskou komisiou, ako i od reálneho obsahu návrhov a stanovísk ostatných členských krajín. Naše ambície je možné zhrnúť v nasledovnom texte

Politická dohoda:

- návrh nariadenia o zaistení cezhraničnej prenosnosti online obsahových služieb na vnútornom trhu,
- návrh rozhodnutia o využívaní frekvenčného pásma 470 – 790 MHz v Únii.

Dosiahnutie všeobecného smerovania:

- návrh nariadenia o spolupráci medzi národnými autoritami zodpovednými za vymáhanie práv ochrany spotrebiteľa,
- návrh nariadenia o cezhraničnom doručovaní balíkov (alebo správa o pokroku),
- návrh nariadenia o geografickom blokovaní a iných diskrimináciách založených na mieste pobytu alebo národnosti,
- legislatívny návrh, ktorého cieľom bude upraviť veľkoobchodné poplatky za regulované roamingové služby a navrhnúť ďalšie riešenia na veľkoobchodnej úrovni s cieľom odstrániť maloobchodné roamingové príplatky do 15. júna 2017 (možné triológy).

Dosiahnutie čiastočného všeobecného smerovania:

- návrh smernice EP a Rady o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o dodávaní digitálneho obsahu.

Politická debata/predloženie správy o pokroku:

- návrh smernice o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o online a iných predajoch tovaru na diaľku,
- 2. vlna balíkov k autorskému právu,
- revízia súčasného regulačného rámca pre elektronické komunikácie (alebo informácia PRES),
- revízia smernice o audiovizuálnych a mediálnych službách,
- revízia smernice o káblovej a satelitnej retransmisii (alebo informácia PRES).

Prezentácia návrhu:

- legislatívne návrhy na zníženie administratívnej záťaže pre podniky vyplývajúcej z rôznych režimov DPH,
- revízia smernice o súkromí a elektronických komunikáciách,
- návrh nariadenia o voľnom toku dát,
- EU katalóg IKT štandardov,
- oznámenie Komisie úlohe k platformám (vrátane nelegálneho obsahu).

Záver rady:

- oznámenie Komisie eGovernment akčný plán 2016–2020.
- oznámenie Komisie o konkurencieschopnom a inovatívnom priemysle v oblasti kybernetickej bezpečnosti

Ministerstvo financií SR bude organizovať v spolupráci s Európskou komisiou konferenciu Digital Assembly 2016. Pôjde o vlajkovú loď odbornej komunikácie tém Digitálneho jednotného trhu počas slovenského predsedníctva. Cieľom konferencie je prezentácia hlavných tém, rozvojových stratégií, regulačného rámca a implementačných opatrení v rámci politiky informatizácie spoločnosti a digitálneho jednotného trhu účastníkom konferencie, diskusia kľúčových predstaviteľov z verejného, súkromného a neziskového sektora EÚ v jednotlivých odborných oblastiach a komunikácia hlavných tém a záverov z prezentácií. Počet účastníkov konferencie je plánovaný v počte 800 osôb, priestory pre konferenciu budú zabezpečené v Novej budove Slovenského národného divadla (SND). Jedná sa o akciu na najvyššej úrovni, kde sa počíta s účasťou predsedu parlamentu, premiéra, ministrov a komisárov EK.

6 Záver

Implementácia DSM v európskom priestore sa už začala. Postupne budú predstavené návrhy Európskej komisie pre jednotlivé opatrenia.

Slovensko vníma digitálny jednotný trh ako nádej a príležitosť uspieť v digitálnej dobe, ktorá zmení usporiadanie spoločnosti prerozdelením vplyvu a zdrojov. Digitálny jednotný trh je preto prioritou predsedníctva Slovenska v Európskej Rade. Slovensko volí nasledovný prístup k jednotlivým prioritám:

Vykoná sa test kapacitnej pripravenosti implementovať danú prioritu a na základe zistení sa posilnia príslušné organizácie verejnej správy. Pre dobrý návrh nových regulácií je potrebné v každej oblasti detailne analyzovať situáciu a slovenské podmienky a identifikovať prípadné problémy. Nastavia sa tiež kľúčové indikátory pre sledovanie pozitívnej zmeny regulácie. Ich nastavenie a vytvorenie dôsledného systému monitorovania smerodajných aj kľúčových indikátorov na národnej aj európskej úrovni sa stane základom pre sledovanie zmeny. Podporia sa pozície, vyplývajúce zo všeobecných princípov, ktorými sú v našom prípade: modernizácia regulácií a harmonizácia pravidiel, centralizácia dohľadu, podpora otvorenosti a konkurencie. Určia sa a prioritizujú opatrenia na dosiahnutie zmien smerujúcich ku konkurenčnému digitálnemu jednotnému trhu. Na záver sa implementujú opatrenia jednotlivých priorit na národnej úrovni.

Predstavené prístupy, ktoré Slovensko navrhuje, odrážajú filozofiu podporiť inovácie. Za základ skutočného digitálneho jednotného trhu považujeme:

- **prístup k dátam ako k vzácnemu zdroju**, ktorý umožní vznik konkurencieschopného dátového hospodárstva,
- **vytváranie nových elektronických služieb a produktov** založených na dôvere a ochrane súkromia občanov, ktoré odstraňujú digitálne priepasti (vrátane možnosti pilotovania na službách verejnej správy),
- **fungujúca digitálna ekonomika**, v ktorej sa dokážu slovenské MSP pohybovať.

Z ostatných tém je pre nás dôležité, aby bolo presadzované:

- regulačné prostredie pre digitálne platformy, ktoré napomáha vzniku európskych inovátorov a poskytuje prínosy všetkým vrstvám spoločnosti,

- efektívne fungujúci cezhraničný elektronický obchod služieb aj tovarov, ktorému bez obáv dôverujú spotrebitelia aj podnikatelia rovnako ako tomu národnému. Nakúpené digitálne služby môžu spotrebitelia využívať po celej EÚ a pri doručovaní zásielok nemusia mať obavy pri zadávaní ľubovoľnej doručovacej adresy,
- dostupnosť nezávislých médií a kvalitného digitálneho obsahu bez ohľadu na jazyk, kultúru a región EÚ,
- žiadna pridaná administratívna záťaž podnikateľov pri riešení cezhraničných situácií,
- jednotná regulácia telekomunikačného trhu, ktorá umožňuje efektívne nasadzovať inovatívne služby naprieč celou EÚ.